

**TEXT FLY WITHIN
THE BOOK ONLY**

**TEXT PROBLEM
WITHIN THE
BOOK ONLY**

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_200924

UNIVERSAL
LIBRARY

ಬಿಡಿ ಮುತ್ತು-೨

ಉಷಾ ಸ್ವಪ್ನ,

[ಗೀತಗಳು]

ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ

ಉಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ
ಮೈ ಸೂ ರು

ಗೊದಲ ಮುದ್ರಣ : ೧೯೪೮

ಎಲ್ಲ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರವು

ಬೆಲೆ : ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ

ಮುದ್ರಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶಕರು

ಆರ್. ಎನ್. ಹಬ್ಬು

ಉಷಾ ಪ್ರೆಸ್, ನೀಲಗಿರಿ ರಸ್ತೆ
ಮೈಸೂರು

ಮೊದಲ ನುಡಿ

ತಮ್ಮ 'ಉಷಾ ಸ್ಪಷ್ಟ'ದ ಕೆಲವು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಹೃದಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅರಿಕೆಮಾಡುವ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲದ ಹರಕೆ ನನ್ನಿಂದ ಸಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಶ್ರೀಮಾ ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ. 'ಮುನ್ನುಡಿ'ಗಳಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಂಬಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅಪೂರ್ವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರತು ಅವುಗಳಿಂದ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಉತ್ಕರ್ಷವೊದಗುವ ಸಂಭವ ಬಲು ಕಡಮೆ. ಆದರೂ ಈ ತರುಣ ಮಿತ್ರರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು, ಅವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಒಕ್ಕಣೆಗೆ ಮನ ಸೋತು, ಈ ಅಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದ 'ಪೌರೋಹಿತ್ಯ'ಕ್ಕೆ ಅಳುಕಿನಿಂದಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿರುವ ಕವನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಎಲ್ಲವೂ ಪ್ರೇಮ ಗೀತಗಳು. ಯೌವನದ ಪ್ರೇಮದಲ್ಲಿ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ನಿರೀಕ್ಷೆ, ಉದ್ರೇಕ, ಉಲ್ಲಾಸ—ಇಂಥ ಭಾವಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ವಿಷಾದ ನಿರಾಶೆಗಳು ಮೂಡಿದರೂ, ಹೃದಯವನ್ನು ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿದರೂ ಅವು ನೆಲೆಯಾಗಿ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಭರವಸೆ ತಲೆಯೆತ್ತುವುದೇ ಸಾಮಾನ್ಯ. ಆದರೆ, ಲೋಕದಲ್ಲಿ ತರುಣ ಪ್ರೇಮಿಗೆ ಒದಗಬಾರದ ಮಹಾನಷ್ಟ ಶ್ರೀಮಾ ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಂದಿತು. ಪ್ರೇಮದ ದಳಗಳನ್ನೂ ಅರಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೇ, ಸುಖದ ಹೊಂಗನಸುಗಳು ಸಿದ್ಧಿಸುವ ಮೊದಲೇ, ಪ್ರೇಯಸಿ ಪರಲೋಕಕ್ಕೆ ನಡೆದಳು. ("ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಉಷೆಗೆ ಮಸಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ.") "ಹೋದಳು—ಬಂತು ನಿಶೆ": ನಡುವಣ ಹಗಲಿನ ಅನುಭವವೇ ತನಗೆ ಇಲ್ಲವಾಯಿತು! ಜೀವನದ ದಾರಿ ಸಾಲ್ಕು ಹೆಜ್ಜೆಗೇ ತಪ್ಪಿಹೋಯಿತು! ಹೀಗೆ ಬಡಿದ ಸಿಡಿಲಿನಿಂದ ಕವಿಯ ಹೃದಯ ಬಿರಿದುಹೋದರೂ ಅದರ ಅಳದಿಂದಲೇ ರಸದ ಚಿಲುಮೆ ಉಕ್ಕಿದೆ. ಇದೇ ಕಾವ್ಯದ ಪವಾಡ; "ಶೋಕ: ಶ್ಲೋಕತ್ವಮಾಗತಃ!"

ತಾರುಣ್ಯದ ಪ್ರೇಮಭರದಲ್ಲಿ ಅಸಾಮಾನ್ಯವೆನಿಸುವ ಆಳದ ನೋವಿನ, ನಿತ್ಯ ನಿರಾಶೆಯ ಗೀತಗಳು ಈ ಕವಿಯ ಕೊರಳಿನಿಂದ ಹೊಮ್ಮಿವೆ. “ಜಗದ ವೀಣೆಯು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು, ನನ್ನ ವೀಣೆಯು ನುಡಿಯದು.”— ಈ ಪಲ್ಲವಿಯೇ ಸುಂದರವಾದ ಹಾಡೊಂದನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೆ.

ನೋವು ಹೃದಯದ ಸ್ಫಾಯಿಯಾಗಿರುವಾಗ, ಎತ್ತ ತಿರುಗಲಿ, ಏನನ್ನೇ ನೋಡಲಿ— ಹಳೆಯ ನೆನಪುಗಳು ಕೆರಳುತ್ತವೆ. ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಾಲೆಯ ಆಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ತಾವಿಬ್ಬರೂ ಎಳತನದಲ್ಲಿ ಆಡಿದ್ದು ಒಳಗಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಸುಳಿಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, “ಆಕೆ ಅವಿತಿಹಳೆಲ್ಲೋ, ಕಾಣೆ!” ರಮ್ಯ ಪ್ರಕೃತಿಯ ದರ್ಶನವೆಲ್ಲ ಆಕೆಯ ನೆನಪಿಗೇ ದಾರಿಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ನೋವಿನ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ವಸ್ತುಸ್ವರೂಪವೇ ಹೊಸ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗೋಚರಿಸುವುದೂ ಉಂಟು :

“ಬಾನಲಿ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಕುಡುಗೋಲು
ತಂಪು ಸಿಡಿಲಿನೋಲು ಸಾಗಿರಲು
ಹೃದಯ ಎಲ್ಲಿಯೋ ದೂರ ಹಾರಿರಲು
ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !”

“ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ !”—ಇನ್ನೇತಕ್ಕೆ ? ವಿಯೋಗಿಗೆ ಅದೊಂದೇ ತಾನೆ ಜೀವಾಧಾರ !

ಶ್ರೀಮಾ ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರು ಇನ್ನೂ ತರುಣರು. ವೇದನೆಗೆ ಹೃದಯವನ್ನು ಒಗ್ಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಬಾಳಿನ ನಂಜನ್ನು ಕಾವ್ಯ ರಸವಾಗಿ ಹಿಂಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಸಹೃದಯರು ಶ್ಲಾಘಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಯ ಎಲ್ಲ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲೂ, ಭಾವದ ಸಿರಿಯೂ ಭಾಷೆಯ ಬಿಗಿಯೂ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಬಂಧವೂ ಒಂದೇ ಹದದಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿವೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ; ಆ ಭಾವನೆ ಕವಿಗಳಿಗೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆ. ಅವರದು ಪಳಗುತ್ತಿರುವ ಕೈ ; ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಲೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಭವದ ಕಾವು ಅತ್ಯಗತ್ಯ.

ತಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿಯೇ ಜೀವನ ಕ್ಲೇಶ
ಗಳನ್ನು ಶ್ರೀಮಾ ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಕೀಯ
ದುಃಖದಲ್ಲಿಯೇ ಮುಳುಗಿಬಿಡದೆ, ದೇಶಹಿತದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ
ದಿಂದ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಲೋಕಾನುಭವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ,
ಆತ್ಮಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗಾಢ ವಿಶಾಲವಾದ
ಅನುಭವ ಇನ್ನೂ ಪರಿಪಾಕಗೊಳ್ಳಲಿ, ಕಲೆ ಇನ್ನೂ ಹದವಾದ
ಫಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿ.

ಬೆಂಗಳೂರು
೧-೪-೧೯೪೮

ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

ಬಿನ್ನಹ

ಇದು ನನ್ನ ಗೀತಗಳ ಎರಡನೆಯ ಸಂಕಲನ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿರುವ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೇಮ ಗೀತಗಳು— ವಿರಹ ಗೀತಗಳು. ಪ್ರೇಮ ಹೊಸತಲ್ಲ ; ವಿರಹ ಹೊಸತಲ್ಲ ; ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರೇಮ ಗೀತವೂ ವಿರಹ ಗೀತವೂ ಅನಾದಿಯಿಂದ ಬಂದುವು. ನನ್ನ ಈ ಗೀತಗಳು ಪ್ರೇಮದ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ತೇಲಿಬಿಟ್ಟ ಕಾಗದದ ದೋಣಿಗಳು. ನನ್ನ ನೋವಿನಲ್ಲಿ, ನನ್ನ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕಾಗಿಯೋ, ನೋವಿನದೇ ಸವಿಗಾಗಿಯೋ ಹಾಡಿಕೊಂಡ ಗೀತಗಳು ಇವು. ನನ್ನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಆಪ್ತರಾದವರು ಇವುಗಳನ್ನು ನನ್ನಿಂದ ಹಾಡಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ತೋರಿದಾರೆ ; ಸಹಾನುಭೂತಿ ನೀಡಿದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ಕವಿತೆ ೧೯೪೮ರ ಕೃತಿ. ಉಳಿದವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡನ್ನುಳಿದು ಮಿಕ್ಕುವೆಲ್ಲ ೧೯೪೫-೪೬ರಲ್ಲಿ ಬರೆದುವು. ಈ ಹಾಡುಗಳನ್ನೆಂದು ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡಕುಲ ರಸಿಕರ ಕೈಯಲ್ಲಿಡುತ್ತಿದೆನೆ.

ಈ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಈಗಾಗಲೇ ' ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕರ್ಣಾಟಕ ' ದಲ್ಲಿಯೂ, ' ಪ್ರಜಾಮತ ' ದಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳಕು ಕಂಡಿವೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ನೊದಲು ಆಶ್ರಯಕೊಟ್ಟ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಋಣಿ. ಮಹಾರಾಜಾ ಕಾಲೇಜು ಮತ್ತು ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜಿನ ಗೆಳೆಯ ಗೆಳತಿ ಯರು ನನಗೆ ಬಹಳ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದಾರೆ. ಹಲವಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಈ ಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಡಿಸಿದಾರೆ. ನನಗೆ ಮನ್ನಣೆ ತೋರಿದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ನನ್ನ ನೆನಕೆಗಳು. ಪೂಜ್ಯ ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ತೋರಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸ ಮಮತೆಗಳನ್ನು ನಾನೆಂದಿಗೂ ಮರೆವಂತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯಿಡಲೂ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಪಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿ, ಪ್ರೇರಣೆ, ಮಮತೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞ. ನೋವಿನ ಹೃದಯಕ್ಕೆ ನಲುಮೆಯ ಇಂಬುಗೊಟ್ಟು, ಗೆಳೆತನದ ಅಮೃತದ

ಹೊಳೆ ಹರಿಸಿದ ನನ್ನ ಮೂವರು ಗೆಲೆಯರು, ಹೆಸರೆತ್ತಿದರೆ ಹುಷಾರೆಂದು ಹೆದರಿಸಿರುವ—ಮೂವರು ಗೆಲೆಯರಿಗೆ ಹೀಗಾದರೂ ನನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಷ್ಟೇ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಮನ್ನಿಸಿ, ನಾನು ಪತ್ರ ಬರೆದೊಡನೆಯೇ 'ಮೊದಲ ನುಡಿ' ಬರೆಯಲೊಪ್ಪಿ, ನನಗೆ ಹರಕೆ, ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪೂಜ್ಯ ತೀ. ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ನವರಿಗೆ ನನ್ನ ಹೃದಯದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚುಮಾಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಗೆಲೆಯ ರಾ. ನಾ. ಹಬ್ಬು ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ.

ಒಲವಿನ ಹಬ್ಬದಲ್ಲಿ ನೂರು ಬೆಳಕು ಹಚ್ಚಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ನೂರರ ನಡುವೆ ನನ್ನ ಈ ಕಿರು ಸೊಡರನ್ನು ತೇಲಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರೇಮದ ಅನಂತ ಪ್ರವಾಹಕ್ಕೆ ಇದು ನನ್ನ ಕಿರು ಕಾಣಿಕೆ.

ಇಂಟರ್ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಕಾಲೇಜು

ಮೈಸೂರು

ಸರ್ವಧಾರಿ ಸಂವತ್ಸರ, ಉಗಾದಿ

೧೦-೪-೧೯೪೮

ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ

ವರಿವಿಡಿ

ಉಷೆಗೆ	೧
ನೀನೆ ನನಗೆಲ್ಲ	೨
ಕತ್ತಲೆ ಉಳಿದ ಬಗೆ ?	೩
ಯಾವ ಹಾಡನು ನಾ ಹಾಡಲಿ ?	೪
ಹಗಲು — ಹರಿಗೋಲು	೫
ಹೋದಳುಷೆ — ಬಂತು ನಿಶೆ	೬
ಬೆಳಗಾಯಿತೇಳು ಉಷೆ	೮
ಉಷೆ ಬಂದು ನಕ್ಕಾಗ	೯
ನನ್ನ — ನಿನ್ನ ಅಂತರ	೧೦
ಅರೆ ಕಳೆದಿದೆ ರಾತ್ರಿ	೧೧
ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಉಷೆಗೆ	೧೨
ಹಗಲಿದೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು	೧೩
ಕನಸಿನ ಮೋಡಿ	೧೫
ಕನ್ನಡ	೧೬
ಉಷೆಯೆನ್ನ ಬಾಳನಗೆ	೧೭
ಆ ಕಾಲ ಅಳಿದಿಹುದು	೧೮
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !	೧೯
ನೋಡು ಉಷೆ !	೨೦
ಮುರುಕು ಮಂಟಪ	೨೧
ಆ ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಲ್ಲಿ	೨೨
ಒಂದೆ ಒಲವು	೨೪

ಬೆಳಗು ನನ್ನ ಉಷೆ !	೨೫
ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಬಾಳಿನುಷೆ ?	೨೬
ಮಲಗು ಮಲಗೆನ್ನಿದೆಯ ಮಂಟಪದ ಮೂರ್ತಿ	೨೭
ಓ ತಾಯಿ !	೨೮
ಹೃದಯ ಒಲವಿಗೆ ಅಲ್ಲದಿನ್ನೇತಕೆ ?	೨೯
ಸೀವು ಹೆಂಗಸರಂತು ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಾಗೆ	೩೦
ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಬಂದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !	೩೧
ಜೀವನದ ರೂಪವನ್ನೆ ಬದಲಿಸುವ, ಬಾ !	೩೨
ಹೃದಯದಲಿ ಕೂಡಿಯಾಡುವ ಹೋಳಿ	೩೪
ನಸು ಬೆಳಕಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಚಂದ್ರನ ರಾಹು	೩೫
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎನಿಸುವುದು !	೩೬
ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ದೇವ ನಗುತಿಹನೇನು ?	೩೭
ಚಂದ್ರ - ಚಕ್ರೋರಿ	೩೮
ಎದೆ ತಂತಿ ಮಿಡಿದಾಗ	೪೦
ಓ ಮಧುರ ಮಾರು ನುಡಿ !	೪೧
ಕೋಗಿಲೆಯ ಪಾಡು	೪೨
ಸುಂದರತೆಯಾನಂದ	೪೫
ಜಗ ಬದಲಾದರು ಜೀವನ ಬದಲದು !	೪೬
ಯಾವುದ ನೆನೆಯಲಿ, ಯಾವುದ ಬಿಡಲಿ ?	೪೭
ಓ ಬೆಂಕಿ !	೪೮
ನನ್ನ ವೀಣೆಯು ಮಲಗಿದೆ !	೪೯
ಅಂದು - ಇಂದು	೫೦
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೊ ?	೫೧

ಕಾರಂಜಿ ಕೆರೆಯ ಬಳಿ	೫೩
ಏಳೆನ್ನ ಮನದನ್ನೆ	೫೫
ಮೊದಲ ಮಳೆ	೫೬
ಕನಸು ನನಸುಗಳೆಲ್ಲ	೫೭
ಪಡುಗಡಲು	೫೮
ಅಟವಾಡುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು	೬೦
ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಡಲಿನ ಮೇಲೆ !	೬೨
ಜೈಲಿನ್ಮಂಡಿ	೬೩
ಸುಂದರ ಉಷಾ ಸ್ವಪ್ನ	೬೬
ಕನಸೊಂದ ಕಂಡೆ	೬೭

ಉಪಾ ಪ್ಪಪ್ಪ

ಉಷೆಗೆ

ಯುಗ ಯುಗಗಳೇಕಾಂತಗೀತ ಹಾಡುತ್ತನಂತ
ನೋವಿನಲಿ ಕಾತರಿಸೆ ನನ್ನ ಉಷೆ ಬಂದೆ.
ನಿನ್ನ ಬೆಳಕಲಿ ನಿನಗೆ ನನ್ನೆದೆಯ ಕಿರು ಹಣತೆ
ಅರ್ಪಿಸಿದೆ ; ನೀನೊಪ್ಪಿ ಒಲವ ಬಾಳಿಸಿದೆ.

ನಾನು ಕವಿ, ನೀ ಕಾವ್ಯ ! — ನಾ ಬರೆದ ಗೀತಗಳು
ನಿನ್ನ ಒಲವಿನ ನೂರು ಸೊಗಸು ನೆರಳು !
ನೀ ಬೆಳಸಿ ಬಾಳಿಟ್ಟ ನನ್ನ ಕಾವ್ಯದ ಬಳ್ಳಿ
ಹೂವಿಡುವ ಮುನ್ನವೇ ನೀ ಬಾಡಿಹೋದೆ !

ಅಂದು, ನೀನಿದ್ದಾಗ, ಈ ಕವಿತೆಗಳ ಮಾಲೆ
ಒಲವ ಮಂಗಳಸೂತ್ರ ನಿನ್ನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ—
ಆ ಆಸೆ ಇಂದೆಲ್ಲಿ ? — ಇವು ನಿನ್ನ ನೆನಪಿನಲಿ
ಹೃದಯ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾವದತ್ತಗಳು !

ನೀನೆ ನನಗೆಲ್ಲ

ಮುಂದೆ ಸುಖ ಬಹುದೆಂಬ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಲ್ಲ,
ಹಿಂದಿನದು ಹೋಯ್ತೆಂಬ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ !
ಇಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯೋ, ಶೂನ್ಯವಹುದೋ
ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನಾಸರೆಗೆ — ನೀನೆ ನನಗೆಲ್ಲ !

ಕತ್ತಲೇ ಉಳಿದ ಬಗೆ?

ಕಾರಿರುಳ ಗವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಂದಲೋ ಒಂದು
ಕಿರಣ ಒಳಹೊಕ್ಕಂತೆ, ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ಎಳೆತನದ ನಗು ತುಂಬಿ ತೂರುತ ಬಂದು
ಬೆಳಗಿತ್ತು ಎದೆಯನ್ನು. ಹೃದಯದುಮ್ಮಳದಲ್ಲಿ,
ಆನಂದದೆಲರಿನಲಿ, ಕಳೆದ ಕಾಲದ ಕಳೆದ
ದುಸ್ಸುಗಳನೆಲ್ಲ ಮರೆತು ನಾ ಕುಣಿದಿದ್ದೆ.
ಮುಂದೆ ಇಂತೇ ಇಹುದು, ನೀನೆ ಬಾಳಿನ ಹಸದ,
ಎನುತ, ಆ ಅರೆಗಳಿಗೆ ಒಲವ ಹೂ ಮುಡಿದಿದ್ದೆ !
ಸ್ವಪ್ನ ನಾಚುತ ಹಗಲೊಳವಿತಂತೆ, ನೀನೋಡಿ
ಸಾವಿನಲಿ ಮರೆಯಾದೆ ! ನಿನ್ನ ರೂಪದಲಾನು
ಯುಗ ಯುಗಗಳೇಕಾಂತ ಮನಕೆ ಮಾಡಿದ ಮೋಡಿ
ಬೆಳಕನೆರಕವ ಹೊಯ್ದು, ನನ್ನ ಜೀವನೆ ನೀನು
ಎಂದಿದ್ದೆ — ನನ್ನ ಉಷೆ — ಬಿಸಿಲುಗೋಲಿನ ಹಾಗೆ
ಅರ್ಧ ಕ್ಷಣ ನೀನಾದೆ ! ಕತ್ತಲೇ ಉಳಿದ ಬಗೆ ?

ಯಾವ ಹಾಡನು ನಾ ಹಾಡಲಿ

ಯಾವ ಹಾಡನು ನಾ ಹಾಡಲಿ,
ಇನ್ನು-- ಬಾಳಿನ ಉಷೆಯನು ಎಚ್ಚರಿಸಲಿ ?

ಬಂಗಾರ ಬಯಲಲಿ
ಸಿಂಗಾರ ಬೆಳೆಯಲಿ
ತಂದು ಇಕ್ಕಿದರೊಂದು ಕಿಡಿ ಬೆಂಕಿ !

ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲ ಉರಿ ತಾಗಿ,
ಬಯಲೆಲ್ಲ ಹೊಗೆಯಾಗಿ
ಉಳಿದುದೆಲ್ಲವು ಇಲ್ಲಿ — ಎದೆ ಬೆಂಕಿ !

ನೋವನರಿಯದ ಬಾಳು
ಬಾಳಲ್ಲ, ಬರಿ ಬೀಳು ;
ನೋವಿನ ನಿಜವರಿತ ಬಾಳು ಗೋಳು !
ಒಲವಿನ ಗೆಳತಿಯ
ಹೃದಯದ ಪ್ರಣತಿಯ
ಮತ್ತೆ ಹೊತ್ತಿಸಲೆಂತು — ಹಾಡಲಿ ?

ಹಗಲು - ಹರಿಗೋಲು

ಇಂದು ನೀ ಬಂದಿರುವೆ. ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಹಗಲು -
ಹರಿಗೋಲು. ಹುಚ್ಚು ಹೊಳೆ ಕರೆಗಿನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿಲ್ಲ !
ಕಾರ್ಗತ್ತಲೆಯ ಕಂಡು, ಮೊಗ್ಗಾದ ಮನದರಳು
ಉಷೆ ಬರಲು, ಕಮಲದೊಲು ಕಂಪಿನಿಂ ಸುಖಸೊಲ್ಲ
ಹರಹುತಿದೆ, ನೈಯರಿತು ! ಕೊನೆತನಕ ನೀನುಳಿದು.
ಜತಗಿರಲು, ಚಿಂತೆಯನು ನೂಕುವೆನು ಮೊಗೆ ಮೊಗೆದು !

ಹೋದಳುಷೆ- ಬಂತು ನಿಶೆ

ದೇವರಲ್ಲಿ ಹಸಿದನಂತೆ,
ಎನಿತ್ತಿತ್ತುರು ಸಾಲದಂತೆ,
ಹಾಳುಹೊಟ್ಟೆ ಹಿಂಗದಂತೆ,
ಅದಕೆ ಜೀವ ಬಲಿಗಳಂತೆ.

ಹೋದಳುಷೆ - ಬಂತು ನಿಶೆ !

ನಾವಿಬ್ಬರು ಕೂಡಿದಾಗ,
ಎರಡು ಹೃದಯದೊಂದು ರಾಗ
ಮೋಡಿಯಿಡಲು, ಕಾಲನಾಗ
ಹರಿದು ಕಚ್ಚಿತವಳ ಬೇಗ.

ಹೋದಳುಷೆ - ಬಂತು ನಿಶೆ !

ಜೀವ ಜೀವವೊಂದುಗೂಡಿ,
ಒಲವು ನಲವು ಬೆಸೆಯೆ ಜೋಡಿ,
ಸುಖ ನಗೆಗಳ ಆಟ ಹೂಡಿ,
ಕುಣಿವೆನೆನಲು - ಕಾಲ ಕಾಡಿ,

ಹೋದಳುಷೆ - ಬಂತು ನಿಶೆ !

ಒಲವ ರಾಸಿ, ರೂಪ ಬಲುಮೆ,
ನನ್ನ ಹೃದಯದೆಲ್ಲ ಹಿರಿಮೆ,
ನಾಡಿ ನಾಡಿಯೊಳಗ ನುಡಿಮೆ
ನಲ್ಲಿ ನವಿಲು, ಚೆಲುವ ಚೆಲುಮೆ

ಹೋದಳುಷೆ - ಬಂತು ನಿಶೆ !

ಹೊಸ ಹರಯದ ಹೊಸಲಿನ ದೆಸೆ
ನಾಳೆ ನಲಿವ ಜೀವದಾಸೆ
ಮೊಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಗಿರೆ
ನನ್ನಷೆಗಿನ್ನೆಲ್ಲಿ ಉಷೆ ?
ಹೋದಳುಷೆ — ಬಂತು ನಿಶೆ !

ಸೂರೆಗೊಂಡರೆದೆಯ ಸಂತೆ !
ಉಳಿದುದಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯ ಬೊಂತೆ.
ನಾಳೆ ಬಾಳು ಅಂತೆ ಕಂತೆ.
ನಾನುಳಿಯುವ ಜಗವಿದಂತೆ !
ಕತ್ತಲೆಲ್ಲ,
ಕಿರಣವಿಲ್ಲ ;
ಇದೆ ಒಲವಿನ ಹಾದಿಯಂತೆ !
ಹೋದಳುಷೆ — ಬಂತು ನಿಶೆ !

ಬೆಳಗಾಯಿತೇಳು ಉಷೆ

ಇರುಳಿನಲಿ ಮೊಗ್ಗಾಗಿ ಮರೆಯಾದ ಮೋಡಗಳ
ಚಿಂಗುಲಾಬಿಯ ದಳಗಳರಳುತ್ತಿವೆ, ರವಿಯುದಯ
ಎರಚುತ್ತಿರೆ ಓಕುಳಿಯನೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ! — ಹಕ್ಕಿಗಳ
ರಾಗದುನ್ನಾದದಲಿ, ಹಸುರು ನೆಲ ಜಗದೆದೆಯ
ಒಲವ ಹರಕೆಯ ಹೊತ್ತು ತೋರುತಿದೆ ಹಸಿಗಳಲಿ !
ತಂಗಾಳಿ ಬೀರುತಿದೆ ಹಿಂದೆಂದು ಕಾಣದಿಹ
ಸುಖ ಕಂಪನೆಲ್ಲಿಂದಲೋ ಬಂದು ಕನಸಿನಲಿ
ಮುತ್ತಿಟ್ಟ ಮಾಯಾಂಗನೆಯ ತೆರದಿ ! ಅಗೋ, ವಿರಹ
ತಾಪದಲಿ ಬಿಸುಸುಯ್ಯ ತೆಂಗು ಗರಿ — ತನ್ನಿಂದ
ಬಿಟ್ಟೋಡಿದಾ ಕೋಗಿಲೆಯ ಒಲವ ನೆನೆಯುತಿದೆ !
ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಸೌಂದರ್ಯ ತುಳುಕುತಿದೆ. ನಿನ್ನಿಂದ —
ನೋಟಗಳ ಸೆರೆಯಿಟ್ಟ ಕಣ್ಣೆವೆಯು ತೆರೆಯುತಿರೆ
ಬೆಳಗಾಯಿತೇಳು ಉಷೆ ! ಒಲವ ಬೀರೆನ್ನೆದೆಗೆ.
ನೀನೇಳದಿರೆ ಜಗದ ಸೌಂದರ್ಯ ಅರಳುವುದೆ ?

ಉಷೆ ಬಂದು ನಕ್ಕಾಗ

ಇರುಳಿನಾಗಸದಿಂದ ನಕ್ಷತ್ರ ನೆಲಕಿಳಿದು

ತಾವರಿಯ ಎಲೆಮೇಲೆ ನಿಂತಿತ್ತು.

ಉಷೆ ಬಂದು ನಕ್ಕಾಗ, ಹನಿಯೆದೆಗೆ ರಂಗಿಳಿದು

ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಬಯಕೆ ಹೊಳೆದಿತ್ತು !

ಉಷೆಯುಳಿವು ಮೂರೆ ಚಣ ! ಮರು ನಿಮಿಷ ಜಗವನ್ನ

ಹಗಲ ಹೊದಿಕೆಯ ಬಿಳುವು ಪಸರಿಸಿತು.

ತಾವರಿಯು ತಲೆ ಮುರಿದು, ಮೇಲ್ ಕುಳಿತ ತಾರೆಯನು

ಅಡಿಯನಂತದ ನೀರೊಳುರುಳಿಸಿತು !

ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಅಂತರ

ನಿನ್ನದು ಆ ತೀರ — ನನ್ನದು ಈ ತೀರ.
ನಟ್ಟಿನಡುವಿನಂತರ — ತೊರೆಯ ಅಭ್ಯಂತರ,
ಕಿರಿದಹುದು, ಕಿರಿದಲ್ಲ; ಹಿರಿದಲ್ಲ, ಹಿರಿದಹುದು ;
ಕಿರು ತೊರೆಯ ಅಂತರ — ಕಡಲಿನಂತರ !

ಹರಿಯುವಲೆಗಳಂತೆನ್ನ ಮನಸಿನಾತುರ
ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಕೊರೆಯುತ್ತಿದೆ ಒಲವ ಕಾತರ.
ಮೌನದಲ್ಲಿ ಮರುಗಿಸಿದೆ ಹೃದಯದ ಭಾರ.
ಕಿರು ತೊರೆಯ ಅಂತರ — ಕಡಲಿನಂತರ !

ಮುಗಿಲಿನ ಮಡಲಿನಲ್ಲಿ ಮೋಡದ ಮರೆಗೆ
ಮಿಣುಕುತ್ತಿರುವ ತಾರೆಗಿಂತ ದೂರ ಆಚೆಗೆ
ಸಾಗುವಾಸೆ ಆಗಿಹೋಯ್ತು ಎದೆಯ ಸುಡುಹೊಗೆ.
ಕಿರು ತೊರೆಯ ಅಂತರ — ಕಡಲಿನಂತರ !

ಈ ತೀರ, ಆ ತೀರ, ಎಂದೆಂದು ಬಲು ದೂರ.
ಸಂಧಿಸಲು ಹವಣುಂಟು, ನಟ್ಟಿನಡುವಿನಂತರ
ಬಲು ಕಿರಿದು, ನಾಲ್ಕು ಗೇಣು; ಹವಣೆಲ್ಲ ಹುಡಿದಾರ.
ಕಿರು ತೊರೆಯ — ಕಡಲಿನಂತರ !

ಅರೆ ಕಳೆದಿದೆ ರಾತ್ರಿ

ಜಗವೆಲ್ಲವು ಕನಸಿನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ಮೋಹದಿ ಮಲಗಿದೆ— ನಾನಿನ್ನೂ
ಕಣ್ಣೀರಿನ ಹನಿಗಳನ್ನಡಗಿಸಿ,
ಉಷೆಯ ಹಂಬಲಿಸಿ ಎದ್ದಿರಲು,
ಅರೆ ಕಳೆದಿದೆ ರಾತ್ರಿ !

ಈ ತೀರದ ದನಿಮರಳಿ ಬಂದು
ಮಾರ್ದನಿಯಿಡೆ, ನಿಶಿಯೆದೆ ಮೌನ
ಸಿಡಿದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಲು, ಚಂದಿರ
ಮೋಡದ ಗೋರಿಯ ಪಡೆದಿರಲು,
ಅರೆ ಕಳೆದಿದೆ ರಾತ್ರಿ !

ಶಾಂತಿ ಮೌನಗಳ ಭೀಕರ ದನಿ
ಬೆದರಿ ಬೆಚ್ಚಿಸಿರೆ ಅರೆಗನಸ—
ಅದುರಿದೆ ಎದೆದನಿ— ನೆನಪಾಗಲು
ಅಳಿದೊಲಸಿನ ನೆರಳಿನ ಅಡಿ
ಅರೆ ಕಳೆದಿದೆ ರಾತ್ರಿ !

ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಉಷೆಗೆ

ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಉಷೆಗೆ ಮಸಣ ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ.
ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆ ಊರು, ಜನರದರ ವೈಖರಿಯ ?
ವರನ ಬಳಗವು ಬಂದು ನಿಂತಿತ್ತು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ
ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗು ವಧುಗೆ ಕಾಲಕೂಡಿಟ್ಟುರೆಯ
ಮೂಳೆಯಾಭರಣಗಳ ಬಳುವಳಿಯ ನೀಡುತ್ತ !
ವಧುವಿನದು ವೃದ್ಧಾಪಾದ ನೊಂದರಾಗದು ಎನುತ
ನಾಲ್ಕರಾಕೆಯು ಕುಳಿತ ಪಾಲಕಿಯನೆತ್ತುತ್ತ
ಮಂಟಪಕೆ ತಂದರದ. ದಿಬ್ಬಣಕೆ ಸಂಗೀತ
ವರನ ಬಳಗದ ನಾಯಿ ನರಿಗಳದು. ರಣಹದ್ದು
ವಹಿಸಿ ಪೌರೋಹಿತ್ಯ, ಅರ್ಪಿಸಿತು ಆಕೆಯನು
ಅಗ್ನಿಯುಡಿಯಲಿ, ಒಡನೆ ಜ್ವಾಲೆ ಬಾಹುಗಳೆದ್ದು
ಉಷೆಯನಾಲಂಗಿಸುತ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಕೇಕೆಯನು
ಹಾಕುತಿರೆ— ಮೋಡಗಳು ಸ್ತಬ್ಧ ಮೌನದಿ ನಿಂತು
ನೋಡಿದುವು. ಸಿಡಿದಿತ್ತು ಜೀವನದ ಕೊನೆ ತಂತು !

ಹಗಲಿಡೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು

ಸಂಧ್ಯಾ ರಾಣಿಯು ಸುಂದರ ಸ್ವಾಗತ
ನೀಡಿದಲದ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸರಿಯುತ
ಉರಿಗಣ್ಣಿನ ರವಿ ಪಶ್ಚಿಮವರಸುತ
ಕಾತರದಾತುರದಲಿ ಮುನ್ನಡೆದಿರೆ
ಹಗಲಿಡೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು !

ಮನೆಯಲಿ ಮಡದಿಯು ಕಾದಿಹ ಕಾತರ
ತೊದಲು ಕಂದರಾಲಿಂಗನದಾತುರ
ಜನರೆದೆ ತುಂಬಿರೆ ದಾರಿಯ ಸರಸರ
ತುಳಿದಿನೆ ಕಾಲುಗಳವಸರದಿಂದಲಿ
ಹಗಲಿಡೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು !

ಹಗಲೆಲ್ಲವು ಎದೆರಕ್ತವ ಬಸಿದಿಹ
ಬಾಳಿಗೆ ದುಡಿನವ, ಅದೊ ನಡೆಯುತಲಿಹ
ಒಲವಿನ ಬಿಸಿಯೂಟವ ಕನವರಿಸಿಹ
ಕಾಲಿನ ಚಟಪಟ ವೇಗವೇರುತಿದೆ
ಹಗಲಿಡೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು !

ಜಗ ಜನದಲಿ ನಡೆದಿದೆ ಮನೆಯೆಡೆ
ಕಂಡ ಕನಸು ನೀಡುವ ಒಲವಿನ ಎಡೆ
ಉಂಡು ನಿದ್ರಿಸುತೆ, ಸಂತಸವನು ಪಡೆ—
— ವಾಸೆಯ ಸಿಡಿತದಿ ರಾಗವೇಗದಲಿ
ಹಗಲಿಡೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು !

ಹೃದಯದ ನೋವಿದೊ ಕಾಲನಡಿಗೆಯನು
ತಡೆದಿದೆ, ಏತಕೆ ಸಾಗುವೆ ನೀನು ?
ನಿನ್ನು ಪೆಯಿಲ್ಲದೊಡೆಂತಿರಲೇನು ?
ಇರುಳು ಮುತ್ತಿದರು, ನಡೆ, ಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆ
ಎನುತೀರೆ —

ಹಗಲಿದೊ ಮುಗಿಯುತ ಬಂತು !

ಕನಸಿನ ಮೋಡಿ

ಆ ನೋಟ ! ವೃದುಮಧುರ ನೋಟವೆಲ್ಲಿಹುದು ?
ಅಂದೊಮ್ಮೆ ಮಿಂಚಿದುದು ಅಲ್ಲಿ ಅಳಿದಿಹುದು
ಹುಚ್ಚು ಕನಸಿನಲಾದರು
ಮತ್ತೆ ಹೃದಯವ ಸೇರದು !
ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪಡೆಯುವೆನೆ ? — ಮತ್ತೆ ಬಾರದದು
ಮೇಲ್ಪಾಯ್ದ ಜ್ವಾಲೆಯೊಲು ಸಾಗಿ ಹೋಗಿಹುದು !

ಕಾಲನದಿ ಸಾಗುತಿರೆ ದಡದಲ್ಲಿ ಕೂತು
ಛಾಯೆಯಿಂದದಿ ಕನಸು ಮೌನದಲಿ ಹೂತು
ಕಳೆದ ದಿನಗಳ ನನಸಲಿ
ಕೊರಗೆ ತುಂಬಿದೆ ಕಂಬನಿ !
ಮೇಲೆ ಅರಚಣಕಾಗಿ ಕಾಮಧನು ಮೂಡಿ
ಮಾಯವಾದಂತೆ, ಉಷೆ, ಕನಸ ಮೋಡಿ !

ಕನ್ನಡ

ತಾಯ್ ಕನ್ನಡ, ನಡೆ ಕನ್ನಡ
ನುಡಿ ಕನ್ನಡ— ಬಾಳ್ ಕನ್ನಡ !

ಕನ್ನಡಿಗನೆಲ್ಲಿದ್ದೊಡಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡ
ಕೀರ್ತಿ ಧ್ವಜ !

ಕನ್ನಡಿಗ ನಿಂತಿದ್ ನೆಲಮೆ ಕನ್ನಡ ನುಡಿಯ
ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಧ್ವಜ !

ಕನ್ನಡದ ನೆಲದ ನೆಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಡೆ ನಡೆದು
ಕಾಲ ದೂಡುವ ಪಾಡು ಬಂದರೆಂದಾದರೂ,
ಯಾವ ಕಡೆಗಾದರೂ ಬಾಳ ಬಿರುಗಾಳಿಯಲಿ
ಸಾಗಿ ತೂರಿದರಲ್ಲಿ ನನ್ನೆದೆಗೆ ತಂಪೀವ
ಮಾತಿದೊಂದಿದೆ, ಗೆಳೆಯ; ನಾಡಿ ನಾಡಿಗಳಲ್ಲಿ
ನುಡಿಯುತ್ತಿದೆ ಕನ್ನಡದ ನಾದಮಯ ಕಾವ್ಯ ರವ !
ಅಡಿಯಿಟ್ಟ ನೆಲ ನನ್ನ ಕನ್ನಡದ ಕರುನಾಡು—
ಗಾಳಿ ತೋರುವ ತಂಪು ಮಲೆನಾಡ ಸೆರಗಿನಲಿ
ಕನ್ನಡದ ತಾಯಿಟ್ಟ ತೆಂಗು ಕಂಗಿನ ಜೋಡು—
— ಬೀಸಣಿಗೆ ಕಳುಹಿದುದು. ಹೃದಯದೀ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ
ಉರಿವ ನಂದಾದೀಪ, ಕನ್ನಡದ ಹಿರಿಯೊಲುಮೆ
ಹೊತ್ತಿಸಿದ ಉಷೆಯೊಲವ ಕಿಡಿ ಕೊಟ್ಟ ಮುಡುಪು !
ಅತ್ತ ಕನ್ನಡದೊಲವು, ಒಲವು ಕನ್ನಡದಾತ್ಮ !
ನಾಡಿ ನಾಡಿಯ ಉಳಿವು, ಇರವು, ಸಿರಿಗನ್ನಡಂ !

ಉಷೆಯೆನ್ನ ಬಾಳ ನಗೆ

ಬಲು ಕಾಲ ಸುತ್ತತಲಿ ಬಳಲಿದೆನು
ಬಲು ದೂರ ಬಂದಿಹೆನು
ಎಡಹಿದೆನು ಎನಿತೆನಿತೊ ದಾರಿಯಲಿ
ಕೊನೆಗಿಲ್ಲಿ ನಿಂದಿಹೆನು !

ನಾಳೆ ಬಾಳೆಂತಹುದೊ ಅರಿಯೆನದ
ಇಂದೊಂದೆ ನಿಜವೆನಗೆ ;
ಅದನೆನಗೆ ತೋರಿಸುತ ಬೆಳಗಿಸಿದ
ಉಷೆಯೆನ್ನ ಬಾಳ ನಗೆ !

ಆ ಕಾಲ ಅಳಿದಿಹುದು

ಆ ಕಾಲ ಅಳಿದಿಹುದು. ಮತ್ತೆ ಬಾರದು, ಮಗುವೆ.
ಮುಳುಗಿಹುದು. ಮಂಜಾಗಿ ಚಿರಕು ಅಳಿದಿಹುದು.

ನಿನ್ನೆಯೆಡೆ ನೋಡುವೆವು

ಎದೆಗೆಟ್ಟು ಕಾಣುವೆವು -

ನಾನು ನೀನೂ ಕೂಡಿ - ಜೀವಕಾರ್ನಾದಿಯೊಳಗೆ
ಕಂಡ ಕನಸಾಸೆಗಳ ಮುರುಕು ರೂಪಗಳು
ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಮಂಜಿಟ್ಟು ಮಸಕಿನಲಿ ಮುಳುಗಿಹುದು !
ನಾವೀರ್ವರೂ ಅಂದು ಕಂಡ ತೊರೆ ಹರಿಯುತ್ತಿದೆ.
ಅದರೆಲೆಗಳೆಂದಿಗೂ ಹಿಂದಿರುಗದಿಹವು !

ನಾವಿಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಹೆವು

ನೋವ ನಾಡಿನೊಳಿಹೆವು

ಜೀವನದ ಮುಂಜಾನೆ ನಸುಬೆಳಕು ಬೀಳುತ್ತಿರೆ
ಮಾಸಿ ಮಾಯವನಡೆವ ಇರುಳಿನೊಲವಿನ ಆಸೆ
ನೆನಪನುಳಿಸಲು ಉಳಿದ ಗೋರಿಗಳ ಹಾಗಿಹೆವು !

Shelley: That time is dead
forever child

ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ ಗೆಳತಿ

ದಾರಿಯು ಇನಿತಾದರು ಕಳೆದಿಲ್ಲ,
ದೂರದ ಊರಿನ ಸುಳಿವೇ ಇಲ್ಲ,
ಹಸುರು ಬಯಲುಗಳೊ ಬಾಳಿನೊಳಿಲ್ಲ,
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !

ರವಿ ಮುಳುಗಿದನದೊ ದುಗುಡದ ಕಡಲಲಿ,
ಮೋಡದ ದಿಬ್ಬಣ ಆಗಸದೊಡಲಿ
ಅಬ್ಬರಿಸಿದೆ, ಭಯ ತುಂಬುತ ಸಿಡಲಲಿ
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !

ಇರುಳಿತ್ತಿದೆ ಮರುಳಿನ ಆಹ್ವಾನ,
ದೂರದಿ ಒರಲಿದೆ ಯಾವುದೊ ಶ್ವಾನ,
ಮರಮರ ಮರುಗಿದೆ ತರಗೆಲೆ ತಾನ,
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !

ಕಾಲು ತೊಡರುತ್ತಿದೆ, ಮುನ್ನಡೆಯುವ ದೆಸೆ
ದಿಕ್ಕುಗಾಣದೆಯೆ ನಾಳಿನ ಭರವಸೆ
ಬಿಕ್ಕಿ ಅಳುತಲಿರೆ, ಚಿರದುಃಖದ ಹಸೆ
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !

ದಾರಿ ತಪ್ಪಿಹುದು, ನೀನೆಲ್ಲಿಯೊ ನಡೆದೆ.
ಹಾಳು ಅಪ್ಪಿಹುದು, ನಾನಿಲ್ಲಿಯೆ ಉಳಿದೆ.
ಗೋಳು ಒಪ್ಪಿಹುದು, ಬಾಳು ನನ್ನದಿದೆ.
ಇರುಳಾಗಲೆ ಕವಿದಿದೆ, ಗೆಳತಿ !

ನೋಡು ಉಷೆ!

ನೋಡು ಉಷೆ! ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಬೆಡಗು ಸೂಸಿದೆ ತುಂಬಿ,
ಚಂದ್ರಮನ ಎಳಗಿರಣಗಳ ತೋಳತೆಕ್ಕೆಯಲಿ
ಮುದ್ದು ಮೋಡವು ನಕ್ಕು ನಲಿಯುತಿರೆ, ಮರಿದುಂಬಿ
ಹೂಹೃದಯದೊಲವಿನಲಿ ಕುಣಿದಾಡುವಂದದಲಿ!
ತಂಗಾಳಿ ಮರದೆಲೆಯ ಮುಟ್ಟಿಯೂ ಮುಟ್ಟದೊಲು,
ವೃದುವಾಗಿ ಮುತ್ತಿಟ್ಟು, ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಲಿದೆ.
ಆ ಗಿರಿಯ ಶಿಖರವನು ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿದ ಹೊನಲು
ಬೆಳ್ಳಿ ಬೆಳಕಿನ ಒಲವು ಪಿಸುನಗೆಯ ಬೀರುತಿದೆ!
ಎಲ್ಲೆಡೆಯು ಹಿರಿ ಬೆಡಗು. ಇಲ್ಲಿ ನೀ ಸುಖದ ಸಿರಿ!
ಹೃದಯ ಕಂಗಳಲಿರಿಸಿ, ಕಂಗಳನೆ ಮನೆಮಾಡಿ
ಅದರೊಳಿರು ಬಾರೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಿಹೆ ಮಿಂಚುಮರಿ!
ಈ ರಾತ್ರಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳ ಮಿಲನದೊಲವಿನ ಮೋಡಿ
ಹಾಸುತಿದೆ; ಬಾ ಬಳಿಗೆ. ಇವರೊಂದಾಗೋಣ,
ನಾಳೆ ನಿನ್ನೆಗಳಲ ದೂರ ದೂರಿಸೋಣ!

ಮುರುಕು ಮಂಟಪ

ಮುರುಕು ಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಅಳಿದುಳಿದ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ
ನಿನ್ನ ರೂಪವು ಬಂದು, ಕಳೆದ ಕಾಲದ ನನಸ
ಕೂಡ ಆಡುತ್ತಲಿಹುದು ಕಣ್ಣಮುಚ್ಚಾಲೆ !
ಬೇಡ ಬೇಡೆಂದರೂ, ಕೇಳದೆಯೇ, ತಾಳದೆಯೇ,
ಓಡುತ್ತಿದೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಮನಸು, ಕನಸಿನ ನನಸು,
ಮರೆಯಾದ ನಿನಗಾಗಿ ತವಕಪಡುತ್ತೆ !

ಅಂದೊಮ್ಮೆ, ಹಿಂದೆ, ನನ್ನೆದೆಯು ಒಲವಿನರವದಿ
ನಿನ್ನೆದೆಗೆ ಪಿಸುಮಾತ ಕಳುಹಿಸಿತು, ನೀ ಕೇಳಿ
ನನ್ನೆದೆಗೆ ಸುಳಿವೆಯೆಂದೆನುವ ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ.
ಆ ಮಾತು, ನನ್ನ ಉಷೆ, ನಿನ್ನೆದೆಯ ಒಳಸಾರೆ
ನೀ ಬಂದೆ ! ಅನಿತರಲೆ ಕಾರಿರುಳು ಇಳಿದಿಳಿರು
ನಿನ್ನನಾವರಿಸಿತ್ತು ! ಉಳಿದುದೇನು ?

ಒಲವಿನರಮನೆ ಮುರಿದು
ಮುರುಕು ಮಂಟಪವಾಯ್ತು,
ಒಳಗೆಲ್ಲ ಬರಿ ಬರಿದು—
ನೋವಿಗದೆ ಅಟಕಾಯ್ತು !

ಆ ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಲ್ಲಿ

ಆ ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಲ್ಲಿ
ಮುಗಿಲು ನೆಲವ ಕೂಡುವಲ್ಲಿ
ಹಿರಿಯಲಿಗಳ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ
ದೀಪವೊಂದಿದೆ
ನಿನ್ನ - ಜೀವವಲ್ಲಿದೆ !

ನೆಲವಾಗಸ ಸೇರುವಂತೆ
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಒಲವಿನ ಜತೆ
ಆ ಕೊನೆಯಲಿ ಒಂದೆ ಅಂತೆ
ನನ್ನ ಕನಸದು
ಬರಿಯ - ಹೊನ್ನ ಕನಸದು

ಅಂತು ಅಂದು ನಿನ್ನ ಜೀವ
—ನನ್ನ ಹೃದಯದೊಂದು ಭಾವ—
ನೋವನಿತ್ತು ಜಗದ ಸಾವ
ಉಡಿಗೆ ಮರಳಿತು
ನನ್ನ - ಕನಸು ಉರುಳಿತು

ನಿನ್ನ ಕೂಡುವಾಸೆಯಿಂದೆ
ನನ್ನೆದೆ ಕಿರುದೋಣೆಯೊಂದೆ
ಮುಂದೆ ಸಾಗೆ, ಮುಗಿಲು ಮುಂದೆ
ಮುಂದೆ ಸಾಗಿದೆ
ನಿನ್ನ ನೆಲೆಯ ತೋರದೆ !

ಇಂತಿರಲೆದೆಗೇನು ಗತಿ ?
ಮುಂದೆ ಸಾಗಲೇನು ಪ್ರತಿ ?
ಕಳೆವುದಿಲ್ಲ ಜಗದ ಮಿತಿ ?
— ಹೃದಯ ಬಿರಿದಿದೆ
ನನ್ನ — ದೋಣಿ ಮುಳುಗಿದೆ !

ಒಂದೆ ಒಲವು

ತೋಟದಲಿ ಬಳುಕುತಿಹ ಬಳ್ಳಿಯೊಳಗರಳುತಿಹ
ಎಳೆನೊಗ್ಗುಗಳಲೊಂದ ಚಿವುಟೆ ಕೈಯಲಿ ಹಿಡಿದು
ಹಸುಗೂಸ ಹಾಲ್ಕಿನ್ನೆಯಂತೆ ಮಿದುವಾಗಿರುವ
ದನಗಳನು ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೆಗೊತ್ತಿಕೊಂಡೆ !

ಗಳಿಗೆಗಳು ಉರುಳಿದುವು. ಕಾವಿನಲಿ ಎಳೆನೊಗ್ಗು
ಬಸವಳಿದು ಬಾಡುತಲಿ ನಿರ್ಜೀವ ತರಗಾಯ್ತು.
ಜ್ವದಯದೊಳ ಕೊರಗಿನಲಿ ಕಂಗಳಲಿ ಹನಿಯಿಳಿದು
ಬಾಡಿದರಳಿಗೆ ನೀರನೆರೆದೆನಾಗ !

ಕಂದನನು ಕಳೆದೊಲವ ತಾಯಿ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹಾಗೆ
ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳು ಕುಗ್ಗಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸಲು
ಎಲೆಗಳೆಲ್ಲವು ಮಾನ ! ಸುಳಿವಿಲ್ಲ ಗಾಳಿಯದು !
ಎಲೆಯೊಡೆದು ಸಿಡಿದಿತ್ತು ಮೊಗ್ಗಿಗಾಗಿ !

ಆಗಿನಗೆ ಅರಿವಾಯ್ತು ಬಾಳ ಬಾಧಿನ ಹಿಂದೆ
ಅರಳಿರುವ ಹೂವಿನೆದೆ ! ಬಳ್ಳಿಯಲಿ ತಾಯಾಗಿ,
ಮೊಗ್ಗಿನಲಿ ಮಗುವಾಗಿ, ಎಲೆಗಳಲಿ ಕುಲವಾಗಿ,
ಎಲ್ಲವನು ಆಳುವುದು ಒಂದೆ ಒಲವು !

ಬೆಳಗು ನೆನ್ನ ಉಷೆ !

ಸುಖದುಃಖಗಳ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಸಂತಾಪದಲಿ
ಕಾವಿನಲಿ ಬೇಯುತ್ತಿದೆ ನನ್ನ ಬಾಳು;
ಇದನೆಲ್ಲ ಮರೆಸುತ್ತ ಒಲವ ಬೆಳಕಿನಲೆನ್ನ
ಹೃದಯವನು ಅರಳಿಸುತ್ತ ಬೆಳಗು ನನ್ನ ಉಷೆ !

ಬಾಳ ಭೀಕರ ಇರುಳ ಕಾತರದಿ ಕೂಗಿದೆನು
ಹೃದಯ ಬರಿದಾಗಿಹುದು — ಮಂಜು ನಂಜು
ಜೀವ ಹಿಂಡುತಲಿಹುವು ! ಹೊರಗೆಲ್ಲ ಹಗಲಾಗಿ
ಗವಿಯೊಳಗೆ ಇರುಳಂತೆ ! ಅಂತೆ ನನ್ನೊಲವು !

ಚಂಚಲತೆ ಚಪಲತೆಯ ಹೊಂಚಿ ಹೊತ್ತಿಸಿ ಹಿಡಿದು
ತಾರೆಯೊಲು ಬೆಳಗುವೊಲು ಕವಿಯ ಕಾವ್ಯ,
ನನ್ನೊಲವ ನಡುನೀರಿನೊಳ ಮುತ್ತ ಹೊರಗೆತ್ತಿ
ಅದರೊಳಗ ಕಿರು ಪ್ರಣತಿ ಬೆಳಗು ನನ್ನಉಷೆ !

ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಬಾಳಿನುಷೆ ?

ನಾಲ್ಕು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಬೇರೆಯೂರಿಗೆ ಸಾಗಿ
ನಿನ್ನ ಕನಸನು ಮರೆತು ನನ್ನಂತೆ ನಾನಿದ್ದು
ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿರುಗುವೆನು, ಅಗಲಿಕೆಯ ದಿನಗಳೆಲಿ
ಇನಿತಾದರೂ ನಿನ್ನ ನೆನಪುಗಳು ಭುಗಿಲೆದ್ದು
ಮನವ ಕೆರಳಿಸದಿರಲಿ, ವಿರಹ ಮಾಡಲಿ ನಿದ್ದೆ !
ಮೌನ ಮಸಣದಲಿನ್ನ ಮನದಳಲ ಮಣ್ಣಿಟ್ಟು,
ಬಾಳಿನುಷೆಯನು ಬಲಿಯಕೊಂಡ ಕ್ರೂರತೆ ಮುದ್ದೆ
ದೈವವನು ಮರೆಯುವೆನು, ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಳಿಟ್ಟು !
ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾನು ಸಾಗುತಿರಲಾ ಎಡೆಗೆ
ಸಂಜೆಯಾಗಸದಲ್ಲಿ ಒಂದೆ ತಾರಕೆಯರಳಿ,
ಮುಗಿಲ ಮೋಡದ ಹಣೆಗೆ ಬಾಸಿಂಗವಿಟ್ಟಂತೆ
ಹೊಳೆಯುತ್ತಿರೆ, ಹೃದಯದಲಿ ನಿನ್ನ ಕನಸೇ ಕೆರಳಿ
ಮನವನಳಿಸುತ್ತಿಹುದು. ಹೃದಯದೊಲವಿನ ಅಸೆ
ಸಿಟ್ಟು ಸಿರೊಳುಸುರುತಿದೆ — ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಬಾಳಿನುಷೆ ?

ಮಲಗು ಮಲಗಿನ್ನೆದೆಯ ಮಂಟಪದ ಮೂರ್ತಿ

ಮಲಗು ಮಲಗಿನ್ನೆದೆಯ ಮಂಟಪದ ಮೂರ್ತಿ
ಮುಗಿಲಿನಲಿ ಮೋಡಗಳು ಕೂಡುತ್ತಿವೆ ಭರದಿ !

ಜಗದ ಕೊನೆಯನು ತಂದ ದೂತರಂತೆ
ಪ್ರಳಯ ರುದ್ರನ ಅಂಶ ತಾಳ್ವರಂತೆ
ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲುಗಳೆರಗಿ ಜಗವ ನಡುಗಿಸುತ್ತಿಹವು.
ನೀನೇಳಬೇಡ, ಮಗು, ಉಷೆಯೆ ಮಲಗಿನ್ನು !

ನಾಳೆಯೆಂತೋ ಏನೋ ಎಂಬುದೇತಕೆ ಚಿಂತೆ ?
ಬಾಳು ಎಂತೋ ಏಕೋ, ಬರಿಯ ಬಯಕೆಯ ಬೊಂತೆ !
ನಂದುತ್ತಿಹ ನನ್ನದೆಯ ನೋವ ನೀ ಕಾಣದಿರು
ಈಗೇಳಬೇಡ, ಮಗು, ಉಷೆಯೆ ಮಲಗಿನ್ನು ?

ಹೊಂಗನಸುಗಳು ಬಂದು ನಿನ್ನ ಮುತ್ತಿಡುತ್ತಿರಲಿ,
ಆ ಮುತ್ತುಗಳೆನ್ನ ಮುತ್ತು ಮಾಸದೆ ಇರಲಿ.
ಈ ಜಗದ ಕ್ರೂರತೆಯ ನನಸದನು ತಾಗದೊಲು
ಏಳದಿರು ಮುದ್ದು ಮಗು, ಉಷೆಯೆ ಮಲಗಿನ್ನು !

ನಾನಿನ್ನ ಜಗದೊಳಗೆ ಮುಂದೊಮ್ಮೆ ಬಂದಾಗ
ನಿನ್ನೊಲವ ಬೆಳಕ ರವಿ ಹೃದಯದಲಿ ಸುಳಿದಾಗ
ನೀನೇಳು ನನ್ನ ಮಣಿ, ಎದೆಯ ಹಗಲಿನ ರಾಗ.
ಆಗ ಕಣ್ಣೆರೆ, ಈಗ ಉಷೆಯೆ, ಮಲಗಿನ್ನು !

ಓ ತಾಯಿ !

ಓ ತಾಯಿ ! ಭೂತಾಯಿ ! ನೀ ಬರಿಯ ನೆರಳಂತೆ,
ನಾನೆಲ್ಲ ಅವ್ಯಕ್ತ ಛಾಯೆಯಂತೆ.
ಸತ್ಯ ಸತ್ಯವು ಬೇರೆ ಜಗದೊಳಗೆ ಇಹುದಂತೆ,
ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಳಿದವರೆ ಉಳಿದರಂತೆ !

ಈ ಮಾತ ಮಾಯೆಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಸೋತರ ಕಂಡು,
ನಿನ್ನೆದೆಯ ಉಂಟೆಂಕಿ ನಂದಿತೇನು ?
ನಾಡೆಲ್ಲ ಇಂತಾಗಿ ನಿನ್ನನೇ ಮರೆತಿರಲು,
ನಿನಗೆ ದಾಸ್ಯದ ಹೊರತು ಉಳಿದುದೇನು ?

ಹೃದಯ ಒಲವಿಗೆ ಅಲ್ಲದಿನ್ನೇತಕೆ ?

ಹೃದಯ ಒಲವಿಗೆ ಅಲ್ಲದಿನ್ನೇತಕೆ ?
ಬಾನಿನಲಿ ತಾರೆಗಳ ಮಾಲೆಯೇಕೆ ?

ಆ ಮೂರು ನೋಡಗಳ ನಡುವೆ ಚೆಂಡಿನಹಾಗೆ
ಕೇಸರಿಯ ಕಿರಣಗಳ ಮಂಜಮೇಲೆ
ಹರಹುತ್ತ ಏರುತಿಹ ಚಂದಿರನ ಬೆಳ್ಳಿಯಲಿ
ನೀ ಬಾರದಿರೆ ನನ್ನ ಹಾಡಿದೇಕೆ ?

ಓ ನನ್ನ ಉಷ್ಣ, ನಿನ್ನ ' ಓ ' ದನಿಯೆ ಕೇಳದಿದೆ,
ಎನಿತೆನಿತು ಕೂಗಿದರು ಬಾರೆಯೇಕೆ ?
ನನ್ನ ನಿನ್ನೊಲವಿಂದ ಒಂದೆ ಬಾಳಿನ ಚಂದ
ಜಗಕೆ ತೋರುವ ಎನಲು, ಮುನಿವುದೇಕೆ ?

ನೋಡಗಳ ಮೈಯಿಳಿದು, ಮಳೆಯಿಳಿದು, ಮುಗಿದಾಗ,
ಹೂಗಿರಣ ಅರಳುವುದು ಜಗದೊಳೇಕೆ ?
ಎಲೆಯ ಕುಣಿತದ ತಾಳ, ಮಂಜು ಹನಿಗಳ ಮೇಳ,
ಗಾಳಿಯಿಂಪಿನ ಗೀತ ಸುಳಿವುದೇಕೆ ?

ಜೀವನದ ನಗೆ ನೀನು, ನಗೆಯೊಳನಗೆ ನೀನು,
ನೀ ಬಾರದಿರೆ ಎಲ್ಲ ನಗೆಯಿದೇಕೆ ?
ಕಲ್ಪನೆಯ ಬಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿದೊಂದು ಕನಸಂತೆ
ನೀ ತೋರದಿರೆ ನನ್ನ ಬಾಳಿದೇಕೆ ?

ನೀವು ಹೆಂಗಸರಂತು ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಹಾಗೆ

ನೀವು ಹೆಂಗಸರಂತು ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಹಾಗೆ
ಹಿಡಿದ ಹಟವನು ಬಿಡದೆ, ಬೇಡಿದುದು ದೊರೆವನಕ
ಕಾಡುವುದು ಮುನಿಯುವುದು. ಬೇಡಿದುದು ದೊರಕಿದೊಡೆ
ಹಿಗ್ಗಿಣೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಕುಣಿ ಕುಣಿದು ಆಡುತ್ತ
ನಿಮ್ಮನೇ ಮೈಮರೆತು ನವಿಲಂತೆ ನಲಿಯುವಿರಿ.
ನಿಮ್ಮದಾದುದ ಮತ್ತೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೆ ತೋರುತ್ತ
ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಹೊಂದೋಣ, ಎನುವ ಒಳ ಆಸೆಯಲಿ
ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮೆರೆಯುವಿರಿ — ಹೆಣ್ಣಿನದ ಎಳ ಚಪಲ !

ನೀನಂದು ಹೊಸ ಸೀರೆ — ಬಿಳಿಯ ಖಾದಿಯ ಸೀರೆ,
ಕೆಂಪು ರಂಗಿನದಂಚು, ಅಂಚಿನಲಿ ಬಿಡಿಸಿರುವ
ಹೂಗಳನು ಮುತ್ತಿಡಲು, ಹೊಂಚುತಿಹ ದುಂಬಿ ಗಣ—
ಉಟ್ಟು, ಮೇಲಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಹೂರಂಗಿನಾ ರವಿಕೆ
ತೊಟ್ಟು ಮೆರೆಯುತ್ತ ಬರಲು, ನಿನ್ನ ಹಿಗ್ಗಿನಲಿನ್ನ
ಮಾತುಗಳು ಮುತ್ತಾಯ್ತು, ಮಾನ ಒಲವಿಗೆ ಚೆನ್ನ !

ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಬಂದಿದೆ, ಗೆಳತಿ!

ಹಳೆಯ ವರ್ಷವಿಂದಳಿಯಿತು, ಗೆಳತಿ,
ಅದರೊಡಲಿನ ಗುಖದುಃಖದ ಪ್ರಣತಿ
ಆರಿತು, ಹೊಸ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಆರತಿ
ನೀಡಿ, ಸ್ವಾಗತಿಸಿ, ಬಾ, ಗೆಳತಿ.
ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಬಂದಿದೆ, ಗೆಳತಿ!

ಯುಗ ಕಳೆಯಿತು, ಬಾಳೆದೆಯೊಳ ಪ್ರೀತಿ
ಆಸೆ ಅಡಗಿದಭಿಲಾಷೆಯನೆಲ್ಲ
ಮಣ್ಣು ಮಾಡುವುದೆ ಹೊಸದರ ನೀತಿ.
ಬಾಹು ನೀಡಿ ಬರಸೆಳೆಯುವೆನೆಲ್ಲ.
ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಬಂದಿದೆ, ಗೆಳತಿ!

ನೋಡು, ಬಂದಿರುವ ಹೊಸ ವರ್ಷದ ರವ
ತಂದಿದೆ ಹೊಸ ದುಗುಡದ ಪ್ರಣತಿ;
ಅದರ ನೆರಳಿನಲಿ ಜೀವನವೆಲ್ಲವ
ದುಃಖಾದರ್ಶವನೆಸಗುವ ಗೆಳತಿ!
ಹೊಸ ವರ್ಷವು ಬಂದಿದೆ, ಗೆಳತಿ!

ಜೀವನದ ರೂಪನ್ನೆ ಬದಲಿಸುವ, ಬಾ !

ಕೈಯ ಕೈಯಲಿ ಇಟ್ಟು
ಕಣ್ಣ ಕಣ್ಣಲಿ ನಟ್ಟು
ಮುಂದಕ್ಕೆ ಸಾಗೋಣ, ನೋಡೋಣ ಬಾ ;
ನಾನು ನೀನೂ ಕೂಡಿ
ವಿಧಿಯೊಡನೆ ಹೇಣಗಾಡಿ
ಜೀವನದ ರೂಪನ್ನೆ ಬದಲಿಸುವ, ಬಾ !

ನದಿಯ ತಣ್ಣುಟಿ ಮೇಲೆ
ಶಶಿಯ ಒಲವಿನ ಓಲೆ
ಕೋರೈಸಿ ಕುಣಿವುದನು ಓದೋಣ ಬಾ ;
ಬಾಳಿನಂಗಳದಲ್ಲಿ
ಸಾವ ಪಂಜರದಲ್ಲಿ
ಅಳಿದುಳಿದ ಕುಲವನ್ನು ಕಾಣೋಣ, ಬಾ !

ನಾಡ ಸುತ್ತಲು ಸುತ್ತಿ
ಹಾಡ ಮಿಂಚಿನ ಕತ್ತಿ
ಝಳಪಿಸುತ ಇರುಳನ್ನು ಇರಿಯೋಣ ಬಾ ;
ನಾನು ನೀನೂ ಕೂಡಿ
ಜೀವನವ ಜಾಲಾಡಿ
ಹುದುಗಿರುವ ಮುತ್ತನ್ನು ಆಯೋಣ, ಬಾ !

ಸಿರಿಯ ಸಂತಸ ಕೂಟ,
ಹೊರೆಯ ಸಿಂಗರ ಮೂಟ,
ಮರೆಯ ಹೆಣ್ಣಿನ ಬೇಟೆ, ಕಾಣೋಣ ಬಾ ;
ಅದಕೆ ಜೀವನ ತೆತ್ತ
ಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲದ ಮೊತ್ತ
ಜನರ ಜೀವನವನ್ನು ಎಣಿಸೋಣ, ಬಾ !

ನಾಡ ಬಿಡುಗಡೆಗಾಗಿ
ಓಡ ಅರಳುಗಳಾಗಿ
ಬಾಡಿರುವ ಹೂಗಳನು ಆಯೋಣ ಬಾ ;
ಅವರ ಜೀವನದ ನಾಡಿ
ಸಿಡಿಲ ನದಿಗಳ ಕೋಡಿ
ಕೊಚ್ಚಿಸುತ್ತ, ಕ್ರಾಂತಿಯನು ಹರಡೋಣ, ಬಾ !

ಜಗವೆ ತನ್ನದು ಎಂದು,
ಕದ್ದು ಎಲ್ಲವ ತಂದು
ಕೂಡಿಟ್ಟ ಕಳ್ಳನನು ಅಳಿಸೋಣ ಬಾ ;
ತನ್ನ ಬಾಳೈಯ ತೆತ್ತು,
ತಾನೆ ಉಳಿದರ ತೊತ್ತು
ಆಗಿ ಅಳಿಯುವ ಜೀವ— ಉಳಿಸೋಣ, ಬಾ !

ಅವರ ಕೊನೆಯಿದು ಅಲ್ಲ,
ಇದು ಬರಿಯ ಉರಿಯಲ್ಲ,
ನಾಡಿನೆದೆಗಿಚ್ಚೆಂದು ಅರಿಯೋಣ ಬಾ ;
ನಾನು ನೀನೂ ಕೂಡಿ
ಒಲವ ಹಾಡನು ಹಾಡಿ
ಜೀವನದ ರೂಪನ್ನೆ, ಬದಲಿಸುವ ಬಾ !

ಹೃದಯದಲಿ ಕೂಡಿಯಾಡುವ ಹೋಳಿ

ಮರಗಳೆಲಿಗಳ ನಡುವೆ ತೂರಿ, ಅಲೆಗಳ ಮೇಲೆ
ಬೆಳ್ಳಿಯೆರಕವ ಹೊಯ್ದ ಚಂದಿರನ ಬೆಳಕಿನಲಿ
ತೋರೆಯ ಹೃದಯವು ಅರಳಿ, ಚಿಮ್ಮಿ, ಕುಣಿಯುವಹಾಗೆ
ಮನಸು ಕುಣಿಯುತ್ತಲಿಹುದು ನಿನ್ನ ನುಡಿ ನನಸಿನಲಿ
ನಾ ಮುಂದೆ ಸಾಗುತ್ತಿರೆ ! ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ ಕುಣಿಯುತ್ತ,
ನಿನ್ನ ಕಂಡೊಡನೆನ್ನ ಮನದೆಲ್ಲ ಪೇಳುವೆನು
ಎನುವ ಕಾತರಭರಿತ ಆಸೆ ಹೃದಯದ ಸುತ್ತ
ತನ್ನ ಬಲೆ ನೇಯುತ್ತಿದೆ, ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಮರೆತಿಹೆನು !

ನಿನ್ನ ಹುಸಿ ಮುನಿಸಿನಲಿ, ನನ್ನ ನುಡಿ ಮರೆಯಾಗೆ,
ಮೌನದಲಿ ಮನದೊಲವು ಮುದುಡಿ, ಮರುಗುತ್ತಲಿಹುದು,
ರಂಗು ರಂಗಿನ ಮೋಡ ರವಿಯು ಮುನಿಸಿನಲಿರಲು
ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ದೂರ ಹಾರುವೊಲು ಹಾರುತ್ತಿದೆ.
ನನ್ನೊಡನೆ ಮುನಿಯುವರೆ ?— ಹುಚ್ಚಿ ! ಬಾರೆನ್ನ ಗಿಳಿ !
ಒಲವಿನುಷೆ— ಹೃದಯದಲಿ ಕೂಡಿಯಾಡುವ ಹೋಳಿ !

ನಸುಬೆಳಕಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಚಂದ್ರನ ರಾಹು

ತಾರೆಯ ಚಿತ್ತಾರದ ಇರುಳಿನ ಹಸೆ
ಕನಸಿನ ಆರತಿ ಅನಂದದ ದೆಸೆ
ಕಳೆಯುತ ಕೂಡಿರೆ ಕಾಲದ ಉಡಿ ಕಿಸೆ,
ನಸುಬೆಳಕಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಚಂದ್ರನ ರಾಹು !

ಹಗಲುದಯಕೆ ಕೈದಾಳವನುರುಳಿಸಿ,
ಇರುಳಿನಳಿವಿಗದೆ ರಕ್ತವ ಹೊರಳಿಸಿ,
ದುಗುಡದ ಮೋಡದ ಕೆಂಪೆದೆ ಕೆರಳಿಸಿ,
ನಸುಬೆಳಕಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಚಂದ್ರನ ರಾಹು !

ನಕ್ಕು ನಲಿಸಿ ನಗೆ ಹೊನಲನು ಸೂಸುವ
ಎಳೆ ಕೂಸಿನ ಮುಖ ಸೊಗಸನು ಕಲಸುವ
ವಿಕ್ರತ ಸಿಡುಬಿನಂದದಿ ಕರಿಯೂಡುವ
ನಸುಬೆಳಕಲಿ ಮುತ್ತಿತು ಚಂದ್ರನ ರಾಹು !

ಗೆಳತಿ, ಕಾಣೆ ನೀನಿದರೊಳ ರೀತಿ ;
ಇದೊ ಚಂದಿರಗಿಂದೊದಗಿದ ದುರ್ಗತಿ
ಒಲವಿಗೆ ಬಳುವಳಿ ಜಗವೀಯುವ ಪ್ರತಿ.
ನಸು ಸೊಗಸಲೆ ಕೊಲುವುದು-ಒಲವನು ರಾಹು !

(೧೯-೧೨-೧೯೪೫ರಂದು ಬೆಳಗ್ಗೆ ಚಂದ್ರ ಗ್ರಹಣ)

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎನಿಸುವುದು !

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಎನಿಸುವುದು ಜೀವವಾರಿದಮೇಲೆ
ಸುಖ ಸ್ವಪ್ನಗಳ ಬಿಂಬ ಮೂಡಬಹುದೆಂದು,
ಕೊಳದ ನೀರಲೆಯಳಿದು ಮೌನದಲಿ ಮಲಗಿರಲು
ಸೌಂದರ್ಯದಾಗಸವ ಬಿಂಬಿಸುವ ತೆರದಿ !

ಆದರೆಂತೋ ಏನೋ ! ಅಂತಾದರೆನಿತು ಸುಖ ;
ಬಾಳ ದುಃಸ್ವಪ್ನವನು ಮರೆಯಬಹುದಾಗ ;
ಜೀವದೊಳಗಿಲ್ಲದುದ ಸಾವಿನಲಿ ಪಡೆಯುತ್ತಲಿ,
ನೋವಿಲ್ಲದೊಲವಿಂದ ಸವಿಯಬಹುದಾಗ !

ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ದೇವ ನಗುತಿಹನೇನು ?

ಯಾರ ನುಡಿಗಳ ಸೋಂಕು ಸುಳಿದೊಡನೆಯೇ ಮನದ
ಮೈದಾನದಲಿ ಬಾಳ ಋತು ವಸಂತದ ಸುಗ್ಗಿ
ಎಳೆಯೊಸೆಗಳ ಚಿಗುರ ತಂದು, ಒಲವಿನ ಹಸದ
ಇದೊ ಎಂದು ಪಿಸುಗುಡಲು, ಜೀವನವು ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗಿ
ನಲಿದಿತ್ತೊ, ಆಕೆ ಬರುವಳು ಇಂದು ! ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ
ನಕ್ಕು ನಗೆಯಾಡಿಸುವೆ ! ನಾಚುತಲಿ ಕೆಂಪಾಗಿ
ನಿರ್ಮಲತೆ ಕಂಗಳಲಿ ನಲುಮೆ ಬೀರುತಲೊಮ್ಮೆ
ಅಂದಿನೊಲು, ಕೊಂಕಿನಲಿ, ಒಂದು ಚಣ ತಲೆಬಾಗಿ,
ಮತ್ತೆ ಎದೆಯೆಡೆ ಸುಳಿದು, ನಗುವ ಸೂಸುತ ಬೀಗಿ,
ಕುಣಿಯುವಳು ಎಂದಿದ್ದೆ !

ಮುಂ ಬಂದು ಕಂಡೆನದ !

ಜೀವನದ ವಿಷದೊಡಲ ಸರ್ಪಗಳ ಉರಿ ತಾಗಿ,
ಸಾವಿನೆಡೆ ದಿಬ್ಬಣವ ಬೆಳಸಿರುವ ಎಳತನದ
ಉಷೆಯ ನನ್ನುಷೆಯನ್ನು ! ಒಲವಿಗಿದೆ ಕೊನೆಯೇನು ?
ಆದರೂ ಸ್ವರ್ಗದಲಿ ದೇವ ನಗುತಿಹನೇನು ?

ಚಂದ್ರ ಚಕೋರಿ

ಇರುಳಿನ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ ಒಲವಿನೊಂದು ಮನ.

ದಾಸೆಯ ನನಸಂತೆ,
ಆಗಸದೊಡಲಲ್ಲಿ ಚಂದಿರ ನಗುತಿರೆ,
ಜೀವನೆ ಕನಸಂತೆ !

ಒಂದು ಚಕೋರಿಯು ಚಂದಿರನೊಲವನು
ಪಡೆಯಲಂದು ಮನವ
ಭಾವ ಪುಷ್ಪಗಳ ಪರಿಮಳವಾಗಿಸಿ
ಹರಿಸಿತು ಎದೆ ಯೊಲವ

ಹಕ್ಕಿ ಚಂದಿರನ ಸನಿಯ ಸಾರಲಿಕೆ
ಚಿಮ್ಮಿ ಹಾರುತ್ತಿಹುದು.
ಒಲವಿನ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಸುಖದಾಸೆಯು
ಸ್ಫೂರ್ತಿಯನ್ನಿತ್ತಿಹುದು.

ಹಾರಿ ಹಾರಿ, ಸರಿ ಸಾರಿ ಬೀಳುತ್ತಿರೆ,
ಹಕ್ಕಿ ನೋಡಿತಲ್ಲಿ,
ಇರುಳಿನಲ್ಲ ತನ್ನೊಲವ ಚಂದಿರನು
ಹಗಲ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ.

ತನ್ನೆದೆಯೊಲವಿನ ಆಸೆಯೆಲ್ಲ ಹುಸಿ
ಹುಡಿಯ ಗುಡ್ಡೆಯಾಗಿ,
ಹಕ್ಕಿ ಚಿಂತಿಸಿತು ಇನಿಯನ ಜತೆಯನು
ಸೇರುವ ಬಗೆಗಾಗಿ.

ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿ ನೋಡಿತೊಂದು ಕಿಡಿ
ಬೆಂಕಿ ಮಸಣದಲ್ಲಿ ;
“ ಇದರ ಉಡಿಯೊಳೆನ್ನೆದೆಯ ನೀಗುವೆನು,
ಉಳಿವೆ ಬೂದಿಯಲ್ಲಿ.

ಮುಂದಕೊಂದು ದಿನ, ಶಿವನು ಈ ಕಡೆಗೆ
ಬಂದೆ ಬರುವನಂದು,
ಚಿತ್ರೆಯ ಭಸ್ಮವನು ಕೈಯಲೆತ್ತಿ ಹರ
ಹಣೆಗೆ ಇಡುವ ನಿಂದು.

ಶಂಕರ ಶಿರದಲಿ ರಾಜಿಸುತಿಹನದೊ,
ಇನಿಯನವನ ಬಳಿಗೆ
ಚಿತ್ರೆಯ ಭಸ್ಮದಲಿ ಸಾರಿ ಸೇರುವೆನು,
ತ್ಯಾಗ ಒಲವ ನೆರಿಗೆ.”

ಎನುತ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರಿತ್ತು ಬೆಂಕಿಯಲಿ,
ಮೂರೆ ಗಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ
ಜೀವ ಹಾರಿರಲು, ರವಿಯು ಉದಿಸಿದನು
ಬಾಳ ಮೂಡಲಲ್ಲಿ !

ಎದೆ ತಂತಿ ಮಿಡಿದಾಗ

ಎದೆ ತಂತಿ ಮಿಡಿದಾಗ ಸಿಡಿದ ತಾರಕೆಗಳನು
ಮಾಲೆಯಾಗಳವಡಿಸಿ, ಉಷ್ಣೆಯ ಚಿಂಗೊರಳಿನಲಿ
ಹಾರವಾಗಿಡುವಾನೆ ಮನವ ತುಂಬಿರಲಾನು
ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ ಕೂಡಿಸಿದೆ ಅವನೆಲ್ಲ. ಇರುಳಿನಲಿ
ಬಚ್ಚಿಟ್ಟು, ಕಾಣದಿದ್ದಾ ಮೋರ, ರವಿಯೆದ್ದು,
ಕಿಚ್ಚಿನಲಿ ಅವುಗಳನು ನೂಕಿದನು. ಅವು ಓಡಿ
ಬಿರಿದ ತಾವರೆಯೆದೆಯ ವೃದ್ಧತೆಯುಡಿಯಲಿ ಬಿದ್ದು
ನಿಂದಿಹುವು ಹನಿಯಾಗಿ. ನಗುತಿಹುದು ಜಗ ನೋಡಿ !

ಬಾಳಿನುಷೆ, ತಾರೆಗಳ ಕಾಣುವಾಸೆಯನುಳಿದು,
ಅವುಗಳೆದೆ ಸತ್ಯವೀ ಮಂಜು ಹನಿಗಳ ಮುತ್ತು-
ಮಾಲೆಯನು ಕಂಡು, ನೀನೊಪ್ಪದೆಯೆ ಕಡು ಮುಳಿದು,
ತಾವರೆಯ ಕೀಳದಿರು. ಬಂದಂತೆ ಇಳಿಹೊತ್ತು,
ಈ ಮಂಜು ಮುಗಿಲಿನಲಿ ತಾರೆಯಾಗರಳುವುದು
ಎಂದು ಒಲವನು ನೀಡು, ಎದೆಯುಳಿವಿಗದೆ ಹಿರಿದು !

ಓ ಮಧುರ ಮಾರುನುಡಿ !

ಜೀವನದ ಹಗಲಿನಲಿ
ಕನಸು ಸುಳಿವಂದದಲಿ,
ಆಕೆ ಬಂದಳು ಮುಂದೆ ;
ನಡುಹಗಲು ಬರುತಿರಲು
ಅಳಿವಡೆವ ನೆರಳಿನೊಲು
ಹಾರಿಹೋದಳು ಹಿಂದೆ !

ಅವಳಿಲ್ಲ, ಈಗೇನ್ನ
ಮನಸು ಕನಸಿನ ಅನ್ನ.
ಕಂಗೆಟ್ಟ ಶಶಿ ನಾನು ;
ದಿನ ದಿನಕು ಸಣ್ಣಾಗಿ,
ದುಃಖದಲಿ ಹಣ್ಣಾಗಿ,
ಅಳಿವ ದಾರಿಗೆ ಹವಣು !

ಓ ಮಧುರ ಮಾರುನುಡಿ,
ನನಗಾಗಿ ಇನಿತು ತಡಿ,
ನನ್ನೆದೆಯಳಲು — ಕೇಳು :
ಅದು ಚೂರು ಚೂರಾಗಿ,
ದನಿ ನೂರು ನೂರಾಗಿ,
ಹರಡೆ ನೀನದ — ಹೇಳು !

ಕೋಗಿಲೆಯ ಪಾಡು

ನಿಶಿಯ ನೀರವ ಮೌನದೆಯ ಏಕಾಂತವನು
ಭೇದಿಸುತ ಗಾಳಿಯಲಿ ತೂರಿಬಂತು
ಯಾವುದೋ ನೋವಿನಲಿ ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಹಣತೆ
ತೇಲಿಬಿಟ್ಟೊಂದು ಕಿರು ಕೋಗಿಲೆಯ ಕೊರಗು.

“ ಕೋಗಿಲೆಯೆ ಇಂದೇಕೆ — ಈ ಋತು ವಸಂತದಲಿ
ನಿನ್ನಿನಯನೊಲವಿನೆದೆ ಮಡಿಲೊಳಿರದೆ
ಇಲ್ಲಿ ಏಕಾಂತದಲಿ ತುಂಬು ನೋವಿನೊಳೆದೆಯು
ಹರಿಸಿ ಹಾಯಿಸುತ್ತಿರುವೆ — ನನ್ನೊಲವ ನೋವೆ

ನಿನ್ನೊಲವ ಪರಿಯೇನು? — ನಾ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿರುವ
ಬೆಳಕ ಕಾತರದಲ್ಲಿ ಹಾಡುತ್ತಿಂದು
ನನ್ನ ಹೃದಯದೊಳೇಕೆ ಬಿರುಗಾಳಿಯೆಬ್ಬಿಸಿಹೆ ?
ಹೋಗು ದೂರಕೆ ಹುಚ್ಚಿ ” ಎಂದೆ ನಾನಾಗ !

ಅಯ್ಯೋ ! ನನ್ನ ಬಾಳ ನೋವ ಕೇಳುವರಿಲ್ಲ
ವಿಶ್ವದೊಳಗೆನಗೆ ವಿಧಿಯಿತ್ತುದಿನಿತೆ ?
ನಾನೇಕೆ ಉಳಿದೆನೋ ನನ್ನವರ ಜತೆಯಲೇ
ನನ್ನನೂ ಕೊಂಡಿದ್ದರೆನಿತು ಸುಖವಿತ್ತು !

ಓ ವಿರಹಿ ಕವಿ, ನಿನ್ನ ನೋವಿನೇಕಾಕಿತನ
ನನಗೆ ಅರಿವಿದೆ ; ನನ್ನ ನೋವ ಕೇಳು
ಬಾಳು ಎಂತಿಹುದೆಂದು, ಬಾಳು ಎಂತಿಹುದೆಂದು.
ಬಾಳ್ಗೆ ಬಾಳುವೆಯುಂಟೆ ಒಲವಿಲ್ಲದೆಂದು ?

ಹಿಂದೊಂದು ದಿನ ಒಂದು ಕಾಗೆಗಳ ಹಿರಿ ತಂಡ
ಕೋಗಿಲೆಯ ಗೂಡೊಂದ ದಾಳಿಯಿಡಲು
ಗಂಡು ಕೋಗಿಲೆ ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯ ಕಾಪಿಡಲು
ಹೋರಾಡಿ, ಹೋರಾಡಿ, ಜೀವ ಪಣವಿಡಲು,

ಹೆಣ್ಣು ಹೃದಯದ ನೋವು, ಕಾತರತೆ, ಭೀತಿಯಲಿ
ಕಾಗೆಗಳ ಕೂಗಿನಲಿ - ತಲ್ಲಣದಲಿ
ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿ ಹಾರುತಿರೆ - ಕ್ರೂರಿ ಕಾಗೆಯದೊಂದು
ವೃತ್ಯವೊಲು ಚಿಮ್ಮಿತದರೆದೆಯ ಕುಕ್ಕಿಡಲು.

ಹೊಂಕರಿಸಿ, ಹೇಂಕರಿಸಿ, ಕುಕ್ಕಿ ಜೀವನ ಹಿಂದಿ,
ಕೋಗಿಲೆಯ ನೆತ್ತರಲಿ ತನ್ನ ಕೊಕ್ಕು
ಕೆಂಪದರೆ, ಸಂತಸದಿ, ಕಾಗೆ ಗೂಡಿಗೆ ಬಂದು,
ಮೂಲೆಯೊಳಗಿದ್ದೊಂದು ಮೊಟ್ಟೆಯನು ಕಂಡು,

ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ ಕೊಂಡೊಯ್ದು, ತನ್ನ ಗೂಡಿನಲದಕೆ
ಕಾವಿತ್ತು, ಮರಿಮಾಡಿ, ಗುಟುಕನಿತ್ತು,
ತನ್ನಂತೆಯೇ ಅದಕು 'ಕಾ' ಎನಲು ಕಲಿಸುವೆನು
ಎನುತ ಯತ್ನಿಸುತಿರಲು - ಮರಿಯ ದನಿ ಬೇರೆ !

ಜಗದ ಕರ್ಕಶವೆಲ್ಲ ಕೂಡಿ ಮಾಡಿಸಿದಂತೆ
ಕಾಗೆ ತನ್ನಯ ಕೊರಳ ಹೊರಳಿಸಿರಲು
ಕೋಗಿಲೆಯ ಮರಿ ಹಾಡೆ ಜಗದಿ ಜೀವದ ತಾರೆ
ಪುಲಕಿಸಿತು. ಅರಳಿತ್ತು ಋತು ಕಾಮಬಣ್ಣ !

ನನ್ನಂತೆಯೇ ಹಾಡು ಎನುತ ಎಳ ಕೋಗಿಲೆಯ
ಕತ್ತ ನುಲಿಚಿತು ಕಾಗೆ ಈರ್ಷ್ಯೆಯಲ್ಲಿ
ಕಾಗೆಯೊಲು ಕೂಗಲೆಂದೆನಿತು ಯತ್ನಿಸಲೇನು !
ಮಧುರ ಗೀತನೆ ಮರಿಯ ಕೊರಳ ದನಿಯೊಳಗು !

ಕಾಗೆಗಳು ದ್ವೇಷದಲಿ ಗುಂಪುಗೂಡುತ ಎಳೆಯ
ಕೋಗಿಲೆಯ ಕತ್ತಿನಲಿ ಕೊಕ್ಕುನಿಟ್ಟು
ಚುಚ್ಚಿದುವು, ತಮ್ಮಂತೆ ಕಂಠ ಒಡಕಾದೊಡದು
ಹಾಡುವುದ ನಿಲ್ಲಿವುದು, ಆಗ ಸರಿಯೆಂದು !

ಈ ನೋವ ಮುಗಿಸಲೆಂದೊಂದಿರುಳು ಕೋಗಿಲೆಯು
ಹಾರಿತ್ತು ದೂರಕ್ಕೆ ಗೂಡಿನಿಂದ ;
ಇಂದದಕೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ - ಜಗದಲ್ಲಿ ಒಲವಿಲ್ಲ,
ಅದರ ಹಾಡಿನ ಹುರುಳು ಬರಿಯ ನೋವಾಯ್ತು !

ಎನುತ ಹಾಡಿತು ಹಕ್ಕಿ ತನ್ನ ಬಾಳಿನ ಪಾಡು
ಕೇಳಲಿಲ್ಲಾನದರ ಉಲಿಯ ಮತ್ತೆ.
ಎಲ್ಲಿ ಹೋಯಿತೊ ಏನೊ ! ಬಾಳನೇ ಬಿಟ್ಟಿತೋ ?
ಕೋಗಿಲೆಗೆ ಇರಲಿಲ್ಲವೇನೊ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ !

ಇಂತೆ ಹಾಡಲು ಬೇಕು, ಅಂತೆ ನುಡಿಯಲು ಬೇಕು ;
ಎಂತಾದರೂ ಸರಿಯೆ ನಮ್ಮ ಬಗೆಯ
ಅನುಸರಿಸಿ ಕವಿಯಾಗು. ಇಲ್ಲದೊಡೆ ನೆಲೆಯಿಲ್ಲ !
ನಿನ್ನ ಹಾಡನು ಕೇಳಿ ಮೆಚ್ಚುವವರಿಲ್ಲ !

ಎನುತ ಕವಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಹಸಿವ ಬಂಧನದಲ್ಲಿ
ಹಿಡಿದು, ಹಿಡಿತದಿ ಹಿಗ್ಗಿ, ತಗ್ಗಿ ದುಡಿಸಿ,
ದೂರಿದುವ ಕನ್ನಡದ ನಾಡ ಕವಿಗಳ ಪಾಡೆ
ಕೋಗಿಲೆಯ ಪಾಡೇನೊ ಎನಿಸಿತನಗೆ !

ಸುಂದರತೆಯಾನಂದ

ಸುಂದರತೆಯಾನಂದ ಅಮರವೆಂದನು ಅಂದು
ಕವಿ ಕೀಟ್ಸು ಕಲ್ಪನೆಯ ಕನಸಿನಲಿ ಮೈಮರೆತು ;
ನನಸಿನಲಿ ತಾನೊಲಿದ ಸೌಂದರ್ಯದಲಿ ಬೆಂದು,
ಅದು ತನಗೆ ದೊರಕದೆಯೆ ಸಾಗಿಹೋಗುವುದರಿತು
ಸಾವ ಸುಖ ಬಯಸಿದನು ! ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸುತ್ತಲಿ
ಹೊತ್ತು ತರುವಂದದಲಿ ಹೊಸ ಹೂವ ಪರಿಮಳವ,
ಸೌಂದರ್ಯ ಕಂಡೊಡನೆ, ಆನಂದ ಸೂಸುತ್ತಲಿ
ಹುದುಗಿಸುತ್ತ ತನ್ನೊಳಗೆ ತಹುದು ದುಗುಡದ ನೋವ !
ಮೊದಲ ಪರಿಚಯವಾಗಿ ನಿನ್ನ ನೋಡುತ್ತಲಂದು,
ಇನಿತು ದಿನವೂ ಬಯಸಿ, ಯುಗ ಯುಗದ ಕನಸಿನಲಿ
ನೆನೆದ ಸೌಂದರ್ಯವೇ ನನಗೆ ದೊರಕಿಹುದೆಂದು
ಹಿಗ್ಗಿದೆನು ಸಂತಸದಿ !-ಅಂದಿನಾನಂದದಲಿ
ಮುಚ್ಚಿತ್ತು ಈ ನೋವು ! ನೀನೆಲ್ಲೊ, ನಾನೆಲ್ಲೊ
ಇಂದು ! ಅದಕಾಗಿಯೇ ಅಂದು ಕೂಡಿದೆನೆಲ್ಲೊ !

ಜಗ ಬದಲಾದರು ಜೀವನ ಬದಲದು!

ಜಗದೊಳಗೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯು ಕ್ರಾಂತಿ
ಹಬ್ಬಿ, ದಲಿತ ಜನಜೀವನದುನ್ನತಿ
ಸಾಧಿಸುತಿದೆ. ತರುತಿದೆ ಶಾಂತಿ.
ನನ್ನ ಬಾಳಿಗಿನ್ನೆಲ್ಲಿದೆ ಹೊಸ ಗತಿ?
ಜಗ ಬದಲಾದರು, ಜೀವನ ಬದಲದು !

ರಷ್ಯದ ವೀರರ ಕೆಚ್ಚು ಕಾಳಗ,
ಏಷ್ಯದ ಜನತೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರವ,
ಮೊಳಗಿವೆ ನಾಳಿನ ಮಂಗಳದೊಲಗ.
ಆದರು ನನಗಿಲ್ಲದರೊಂದನುಭವ !
ಜಗ ಬದಲಾದರು, ಜೀವನ ಬದಲದು !

ನಾಡಿನ ಬಾಳಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಸಿರಿ
ಸಾಧಿಪರಾಡುವ ಮಾತುಗಳೇನು
ಒಲವಿನ ಗೆಳತಿಯು ಅಳಿದ ನೆನಪ ರ್ಪುರಿ
ತುಂಬಿಹ ಕಂಬನಿ ನಿಲ್ಲಿಪುವೇನು ?
ಜಗ ಬದಲಾದರು, ಜೀವನ ಬದಲದು !

ಯಾವುದ ನೆನೆಯಲಿ, ಯಾವುದ ಬಿಡಲಿ ?

ನಾವೀರ್ವರು ಜತೆಗೂಡುತ್ತ ಕಳೆದಾ
ಸುಖದ ಹೂವ ಹೊಂಬಾಳನು ನೆನೆವೆನೆ,
ಕಣ್ಣು ಮಿಡಿಯುವುದು ದುಃಖದ ಹನಿಯಳಿದಾ
ಬಾಳಿಂದಿಲ್ಲವೆ, ಸೇರಿರೆ, ಅಳಿಮನೆ !
ಗೆಳತಿ, ಯಾವುದ ನೆನೆಯಲಿ, ಯಾವುದ ಬಿಡಲಿ ?

ಅಂದು ಒಲವಿನ ಮೊದಲಿನ ಮುತ್ತಲಿ
ಲಜ್ಜೆ ಸಂತಸದ ಕಮಲದ ಮುಖವನು
ನೆನೆದರೆ, ತರುವುದು ಕೊನೆಯ ಚಣಗಳಲಿ
ಸಾವದ ಸೆರೆಮಾಡಿದ ಹದನು !
ಗೆಳತಿ, ಯಾವುದ ನೆನೆಯಲಿ, ಯಾವುದ ಬಿಡಲಿ ?

ಸುಖ ನೆನೆದರೆ, ಬೆನ್ನಿಗೆ ಬರುವುದು
ದುಃಖದ ಬಾನಿನ ತೂನ್ಯದ ಮರು ದನಿ !
ದುಃಖವ ನೆನೆದರೆ, ವಿರಹದ ಬಾಳಿದು
ಸಾವಿನ ಕಡಲಲಿ ಆಯಿತೊಂದು ಹನಿ !
ಗೆಳತಿ, ಯಾವುದ ನೆನೆಯಲಿ, ಯಾವುದ ಬಿಡಲಿ ?

ಓ ಬೆಂಕಿ !

ಓ ಬೆಂಕಿ ! ಸಾಗರದ 'ನೂರ್ಲಕ್ಷ' ಅಲೆಗಳಿಗೆ
ಬೆಂಕಿ ಹೊತ್ತಿಸಿದಂತೆ ಕೆನ್ನಾಲಗೆಯನೆತ್ತಿ
ಹೊರಳಿಸಿದೆ ! ಈಗಿನ್ನು - ಕಳೆದಿಲ್ಲ ಅರೆಗಳಿಗೆ! -
ದಡದ ಮರಳಿನ ಅಮಿತ ಸೇನೆಯನು ಹಿಂದೊತ್ತಿ,
ತಡಿಯೆಲ್ಲ ತನಗೊಂದು, ಮುನ್ನುಂದೆ ಒತ್ತೊತ್ತಿ,
ಮೇಲೇರಿ, ಗರ್ಜಿಸುತ್ತ, ನೀಲಿಮೆಯ ಆಗಸಕ್ಕೆ
ಸಾರಿ ತನ್ನೆದೆಯಾಸೆ, ಕೆರಳಿ, ತಡಿಯನು ಮುತ್ತಿ
ನೊರೆಯಾಗಿ ಹರಿದಾಡಿ, ಮುರಿದಿರಲು ಮನದೇಣಿಕೆ
ಹಿಂದೋಡಿ, ಮಗುದೊಮ್ಮೆ ಮೈಲಿಯೆತ್ತರದೊಂದು
ಹಾವಿನಾಕಾರದಿಂ ಬಂದು ಹೆದರಿಸಹೊರಟು
ದಡದೆಡೆಗೆ ಸರಿದಂತೆ, ಹೆಡೆ ಭೂಮಿಗಿಳಿತಂದು
ಬರಿಯ ಅಡಿ ನೀರಾಗಿ, ಎದೆಯಾಸೆ ಸುಳಿಮುರುಟು
ಸಸಿಯಾಗಿ - ದ್ವೇಷದಿಂ, ಕೋಪದಿಂ, ಉರಿಹತ್ತಿ,
ಸಾಗರವು ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ - ಕೆಂಪಲೆಯ ಉರಿಬತ್ತಿ !

ನನ್ನ ವೀಣೆಯು ಮಲಗಿದೆ!

ಹಗಲ ಹೊನ್ನಿನ ಕಿರಣರಾಸಿಯ ಬೆಳಕು ಕತ್ತಲ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ಮಲಗಿ ನಿದ್ರಿಸೆ ಸಂಜೆರಾಗದ ಜೋಗುಳದ ಸವಿನುಡಿಯಲ್ಲಿ,
ಗಾಳಿ ತೂರಿದೆ ಮೇಘಮಾಲೆಯ ಮುಗಿಲ ಮಂಟಪ ಗೆಜ್ಜೆಗೆ
ಮಾಲೆಯಾಗಿದೆ ನಿಶೆಯ ಒಲವಿನ ರವಿಯ ನೀರವ ಸೆಜ್ಜೆಗೆ!

ಹೊನ್ನ ಹೊರಗನು ತೊರೆದು ಭೂಮಿಯು ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣವ
ತಾಳಿದೆ;

ಋತು ವಸಂತವು ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ, ಶಿಶಿರ ದೂರಕೆ ಸಾರದು!
ಜಗದ ವೀಣೆಯು ನುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು, ನನ್ನ ವೀಣೆಯು
ನುಡಿಯದು!

ಎದೆಗೆ ಜವ್ವನ ಋತುವು ಬರುತ್ತಿರೆ, ನುಡಿದ ತಂತಿಯೆ ಮುರಿದಿದೆ!

ನೀಲಮಂಚದ ಮೇಲೆ ತಾರೆಯ ಮೊಲ್ಲೆ ಹೂಗಳನೆರಚುತ್ತ
ಸುತ್ತು ಮೋಡದ ಮುತ್ತು ಹವಳವ ಕಿತ್ತು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಚೆಲ್ಲುತ್ತ
ಶಶಿಯ ಒಲವಿನ ಕಿರಣದುದಯಕೆ ಇರುಳು ಕಾದಿರೆ ನಾಚುತ್ತ
ಸುಪ್ತ ಗೀತನ ಮತ್ತ ರಾಗದಿ ತಪ್ಪ ಕೋಕಿಲ ಹಾಡಿದೆ!

ಶಶಿಯು ತೋರಲು ನೀಲದಿರುಳಲ್ಲಿ ತಾರೆಗಡಣದ ಮಧ್ಯದಿ
ಒಲವ ಗೀತದ ನಾಡಿ ಮಿಡಿದರು ವೀಣೆಯೇತಕೊ ಸೊರಗಿದೆ.
ಇರುಳ ರಾಗವು ಹೂವ ಹಾಸಿಗೆ ಹಾಸಿ ಕಾದಿರೆ ಮೌನದಿ
ಉಷ್ಣೆಯು ಬಾರದೆ ಹಾಡಲೇತಕೆ ಎನುತ ವೀಣೆಯು ಮಲಗಿದೆ!

ಅಂದು — ಇಂದು

ಬಿಗುಮಾನ ಒಂದೆಡೆಗೆ ; ಬಿಂಕ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆಗೆ.
ಬೇರಾವುದೋ ಹೊಸತು ಭಾವವಾವರಿಸಿರಲು
ಮೊದಲ ಪರಿಚಯದಂದು ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನೋಡದೆಯೆ
ಮೌನದಲಿ ಮಾತುಗಳ ಮುಳುಗಿಸುತ ಹಿಗ್ಗಿದೆವು.
ಚಪಲ ಚಂಚಲ ಕಣ್ಣು ನೋಡಲೆಳಸುತ್ತಲಿತ್ತು!
ಹೃದಯ ಹರಿಯುತ್ತಲಿರಲು ಒಲವ ಹೊನಲಾಗುತ್ತಲಿ
ಅಂತು ಎಂತೋ ಏನೊ ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸಿತ್ತು.
ಒಂದೆ ಹೂವರಳಿತ್ತು ನಮ್ಮಿವರೆದೆಗಳಲಿ !

ಆ ಹೂವ ಬಾಳಿಂದು ಚೂರು ಚೂರಾಗುತ್ತಿದೆ !
ಅಂದಿನಂತಲ್ಲೆಂದು ಅಗಲಿಕೆಯ ಅರುಣ ದಿನ !
ಆನಂದ ಸಾಗರದಿ ಮಿಂದ ಎರಡಾತ್ಮದೆದೆ
ದಳವೆಲ್ಲ ಬೇರಾಗಿ ಚೂರಾಗಿ ಅಳಿವ ದಿನ !
ಮೊದಲ ಪರಿಚಯದಂತೆ ಸಾವಿನೇ ದಿನವಲ್ಲ.
ಆದರೂ ಮೌನ ಮಾತಿನ ಮಸಣ !—ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ !

ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ?

ಕೋಗಿಲೆಯೊಲವನು ಉಲಿದಾಗ,
ಪೂರ್ವದ ಗಾಳಿಯು ಸುಳಿದಾಗ,
ಪುಲಕದಿ ಮನ ಮೈ ಮರೆತಾಗ,
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !

ಗುಲಾಬಿ ಹೂವುಗಳರಳಿ, ತಿರೆ
ಮಲಾಮೆಯಿಂದಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿರೆ,
ಬಾಳಿನ ಕಂಬನಿ ಮರೆಯುತ್ತಿರೆ,
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !

ಸಂಜೆಯ ಬಂಗಾರದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ,
ಇರುಳಿನ ಕಾಳಿಯ ಪೂಜಿಸುವಲ್ಲಿ,
ಮಂಜಿನ ಹೂಮಳೆ ಕರೆದಿರುವರಲ್ಲಿ,
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !

ಬಾನಲಿ ಬೆಳುದಿಂಗಳ ಕುಡುಗೋಲು
ತಂಪು ಸಿಡಿಲಿನೋಲು ಸಾಗರಲು,
ಹೃದಯ ಎಲ್ಲಿಯೋ ದೂರ ಹಾರಿರಲು,
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !

ಅರೆನಿದ್ರೆಯ ಮಡಿಲಲಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆ
ಉಯ್ಯಾಲೆಯನಾಡಿರೆ, ಎಳ ಗರಿಕೆ
ತಾರೆಯ ಸಂಗಕೆ ಕಳುಹಿರೆ ಕೋರಿಕೆ,
ಗೆಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೋ ನಾನರಿಯೆ !

ಬಿಳಿ ಮೋಡದ ನಡುವಿನ ನೀಲದಲಿ
ಸುಳಿ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದ ತೀರದಲಿ
ಬಳಿ ಸಾರುವ ಇರುಳಿನ ರಾಗದಲಿ
ಗಳತಿ, ನೆನಪೇತಕೆ ಬರುವುದೊ ನಾನರಿಯೆ !

ಕಾರಂಜಿ ಕೆರೆಯ ಬಳಿ

ಗಾಳಿಯಲ್ಲಾವುದೋ ಕೋಗಿಲೆಯು ತನ್ನೆದೆಯ
ಅಳಲ ತೇಲಿಬಿಡುತ್ತಿದೆ. ದೂರದಲಿ ನೀಲಿಮೆಯ
ಆಗಸದಲೊಂದೊಂದು ಬಿಳಿಯೆಳ್ಳು ಸಿಡಿದಂತೆ
ನಕ್ಷತ್ರ ಮೂಡುತ್ತಿರೆ, ಮೂಡಲೋ ಬೇಡವೋ
ಎನುತ ಚಿಂತಿಸುತ್ತೊಂದು ಎಳತಾರೆ ಕತ್ತಲಲಿ
ಬೆದರಿ ಹೊದ್ದಿದೆ ಮುಸುಕು! ಕಾರಂಜಿ ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ
ಅಲಗುವುದೋ, ಮಲಗಿಹುದೋ, ಎನುವಂತೆ ಸುಳಿಯುತ್ತಿಹ
ಮೆಲ್ಲಲೆಗಳಾಳದಲಿ ನೆರಳುಗಳು ನಡುಗುತ್ತಿವೆ!
ಅವು ತೊಟ್ಟ ನೀರಂಗಿಯಲಿ ಕಾಲ ಮಾಡಿಟ್ಟ
ಹರುಕಿನಲಿ, ತಾರೆಗಳ ಛಾಯೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿರಲು,
ದೂರದಲಿ, ಮೂಡಲಕೆ, ಕಂಬವೊಂದರ ಮೇಲೆ
ಮಂಕಡರಿ ಮಿಣುಕುತ್ತಿಹ ದೀಪದರೆನೆರಳೊಂದು
ಅಲೆಗಳಾಳದ ಇರುಳ ಭೇದಿಸುತ್ತ ಅತ್ತಿತ್ತ
ಒಸರುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೂಲೆಯೊಳಗೊಂದು ಬೆಳ್ಳಕ್ಕಿ
ನೀರೊಳಗ ಮಿನುಗುಗಳ ಸಂಸಾರವನು ಹೊಂಚಿ
ಕಾಯುತ್ತಿದೆ. ಇತ್ತ ವೃಗಶಾಲೆಯಲಿ, ಬಂಧನದ
ಕೂಳನುಣ್ಣತ ಮರುಗಿ, ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ಹಂಬಲಿಸಿ,
ಒಲ್ಲದೆಯೆ ಬಲ್ಲಿದರ ಬಿಲ್ಲುಳಿಗೆ ನೇಣಾಗಿ,
ಕಾತರದಿ, ಸಂಕಟದಿ, ಇರುಳಲೇ ನರಳುತ್ತಿಹ
ಹಾರು ಹಕ್ಕಿಗಳೆದೆಯ ಕೊರಗ ದನಿಯೊಳು ದನಿಯ
ಕೂಡಿಸಿವೆ ಕಾಡ ಹುಲಿ ಸಿಂಹಗಳು. ಅದ ಕೇಳಿ
ಮಾರುದನಿ, ಆ ಕಡೆಗೆ, ಮಾನವನ ಮುಗಿಲಾಸೆ
ಬಿಂಬಿಸುತ್ತ, ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ ನೆಟ್ಟನೆ ನಿಂತು

ಮುಗಿಲಿಗಿಟೆಯ ಹಾಕಲಿನ್ನುವಂತೆ ನಿಮಿರಿಹುದ
 ಕಂಡು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದೆ ; ಮೌನಕ್ಕೆ ಶರಣಾಗಿ
 ನೀರಿನಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತಿದೆ. ನೀರ ಪಕ್ಕದ ಹಾದಿ
 ತುಳಿಯುತ್ತಿಹ ಗೆಲೆಯರಗೊ, ಕತ್ತಲಲಿ ಬರಿಯೆರಡು
 ನೆರಳಾಗಿ ಸರಿದಿಹರು. ಅವರಲೊಬ್ಬನ ದನಿಯ
 ಹೆಣ್ಣನದ ಮಾಧುರ್ಯ, ಅಳಿದ ಬಾಳಿನ ಒಂದು
 ಸವಿಗನಸ ನನಸಂತೆ, ಹೃದಯದೊಳ ಇಂಚರದಿ
 ಹಾಸು ಹೊಕ್ಕಾಗುತ್ತಿರೆ, ಮೈ ಮನಸು ಮೇಲೇರಿ
 ಆಗಸದ ಮಡಿಲಿನಲಿ ಉಯ್ಯಾಲೆಯಾಡುತ್ತಿಹ
 ಬಿಳಿ ಮೋಡದೊಳಗೊಂದು ಕಣವಾಗಿ ಇಣುಕುತ್ತಿದೆ.
 ಕೇಳುತ್ತಿದೆ— ಸ್ವರ್ಗದೊಳಗಿಂತು ಆತ್ಮೀಯತೆಯ,
 ಗೆಲೆತನದ, ನೆನಪುಗಳ, ಪ್ರೇಮದುನ್ನಾದಗಳ
 ನೋವು ನಲಿಗಲುಂಟೆ ?— ಇಲ್ಲಿರಲು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ?

ಏಳೆನ್ನ ಮನದನ್ನೆ

ಏಳೆನ್ನ ಮನದನ್ನೆ, ಏಳು ಚೆನ್ನಿಗ ಕನ್ನೆ
ಏಳು ಮೂಡಲ ಕೆನ್ನೆ ಕೆಂಪಾಯಿತು.
ಬಾಳ ಬೃಂದಾವನದಿ, ನಾಳೆಯೊಲವಿನ ರವದಿ,
ಆಸೆ ಮರೆಯುತಲಿಹುದು ಕಳೆದ ನಿನ್ನೆ !

ಕೊಳದ ನೀರಲಿ ಶಾಂತಿ ಮೂಡಿಹುದು. ರವಿ ಕಾಂತಿ
ಬೆಳ್ಳಿಯಲೆಗಳ ಭ್ರಾಂತಿ ಹೊಳೆಯುತ್ತಿಹುದು.
ತೀಡುತ್ತಿಹ ತಂಗಾಳಿ ಮಿಡಿಸದಿದೆ ಅಲೆಯೋಳಿ,
ಇಂತಿರಲು ಕಮಲಕಳಿ ನಡುಗುತ್ತಿಹುದು !

ಬಿರಿದ ಹೂವಿನೊಳೊಂದು ದುಂಬಿ ಇರುಳಲಿ ಬಂದು
ಒಲವಿನಲಿ ಮನ ನಿಂದು ಇರುಳನೆಲ್ಲ
ಕಮಲದಲೆ ಸೆರೆಯಾಗಿ, ಹೊರ ಜಗಕೆ ಮರೆಯಾಗಿ,
ನಡುಗಿಸಿದೆ ಹುಚ್ಚಾಗಿ ದಳವನೆಲ್ಲ !

ಅಂತೆ ನಿನ್ನೊಲವಿನಲಿ ನನ್ನೆದೆಯ ಗೀತದುಲಿ
ಶೃಂಗಾರದಳಗಳಲಿ ಸೆರೆಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ,
ನಿನ್ನ ಬೇಡುತಲಿಹುದು, ತನ್ನ ನೀಡುತಲಿಹುದು.
ಎದ್ದೇಳು ಕಣ್ಣಮಣಿ, ನಿದ್ದೆ ಮಿಕ್ಕಿ !

ಮೊದಲ ಮಳೆ

ಮೊದಲ ಮಳೆ ಬಂದಿಹುದು ಬೇಸಿಗೆಯೊಳಿಂದು

ಭುವಿ ಕಾದು ನಿಂದಿಹುದು ಬರುವುದೇ ಎಂದು

— ಕಾತರದಿ ಬೆಂದು

ಸಪ್ತ ರಾಗದ ದನಿಯ ಕೇಳಿದಂತೆ
ಸುಪ್ತ ಸ್ವರಗಳ ಮುತ್ತು ಚೆಲ್ಲಿದಂತೆ
ತಪ್ತ ಬಾಳುವೆಯೊಳಗ ಬೇಗೆಯನು ಅರಿತಂತೆ
ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಸೇರುತ್ತಿವೆ ಮೋಡ ಸಂತೆ.

ಕಾದಲರು ಕಾಣುವರು ನಗೆಗಣ್ಣಿನಿಂದ ;
ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ಹೃದಯದೊಲವಿಸಾನಂದ.
ಪೂರ್ವ ಗಾಳಿಯ ತಂಪು ಮೈದೋರಿ, ನಲವಿಂದ
ಎದೆಯ ಬೆಂಕಿಯು ಮೈಗೆ ನೀಡಿಹುದು ಬಂಧ !

ದೂರ ನೀಲದಲೇನೊ ಕೂಡಿ ನೀಲ,
ಮೂಡಿ ಬಂದಿತು ಹಿಂದೆ ಮೇಘಜಾಲ ;
ಗುಡುಗು ಸಿಡಿಲಿನ ಮೊರೆತದೆದೆಯ ಕಲ್ಲೋಲ,
ನಡುವೆ ಮಿಂಚಿನ ಮಳೆಯ ಹನಿಗಳಾಲೋಲ !

ಹಸುರು ಹೂ ಚೆಲ್ಲಿಕೆಯ ಹಸದ ನೀಡಿ,
ಕಲ್ಲಿದೆಗು ತಾಕಿಸುತ ಒಲವ ಮೋಡಿ,
ಎದೆ ತುಂಬಿ, ಕಾಲುನೆಯು ಮುಂದೆ ಮುಂದೋಡಿ
ಹಚ್ಚ ಬಾಳಿನ ಹಸದ ತರುತಿಹುದು ನೋಡಿ !

ಕನಸು ನನಸುಗಳೆಲ್ಲ

ಕನಸು ನನಸುಗಳೆಲ್ಲ ಯಾರಿಗೋ ಮುಡಿಪಾಗಿ
ಹಾಡುಗಳೆಲ್ಲೆಲ್ಲ ಯಾರದೋ ಛಾಯೆಯೇ
ಮೂಡಿರಲು, ಇದು ಯಾರು ? ಎನುತ ಕಾತರರಾಗಿ
ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲರು ನನ್ನ ಕಾಡುತಿರೆ, ನಿನ್ನನೇ
ಬಣ್ಣಿಸಲು ಹೊರಟಿಹೆನು; ನಿನ್ನ ನೆನವಿನಲೆನ್ನ
ಮನದ ಮಾತುಗಳೆಲ್ಲ ರಂಗಾಗಿ ಹಾರುತಿನೆ !
ಒಂದು ಸಂಜೆಯ ಕನಸು ಬಾಳಿನಿರುಳಿನ ಮುನ್ನ
ಮೆರೆದು ಮರೆಯಾಗುಪೊಲು, ದುಗುಡದಲಿ ಮಾಸುತಿನೆ !

ಸಾವ ಮಡಿಲಿನ ನಿನ್ನ ದುಗುಡದಲಿ ಒಲವಿರಲು
ಬಣ್ಣನೆಯ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದಿಹ ಅದನೆಂತು
ಪದಗಳಲಿ ಪದುವಿಡಲಿ ? ಎದೆಯ ಕಂಬನಿ ಹರಿದು
ಬಾಳನಾವರಿಸುತಿದೆ! — ನಿನ್ನೊಲವ ಸುಖವಂತು
ಮುಗಿಲ ಮೋಡದಹಾಗೆ ಮಾಯವಾಗಿರಲಿಂದು,
ಉಳಿದಿಹುದು ಕಂಗಳಿಗೆ ಹಗಲುಗನಸಿನ ಬಿಂದು !

ಪಡುಗಡಲು

ಹೊಡೆ — ಹೊಡೆ — ಹೊಡೆ
ಪಡುಗಡಲಿನ ತೆರೆ
ತಡಿಯೊಡೆಯುವವರೆಗೂ,
ತಡೆ — ತಡೆ — ತಡೆ
ಕಡಲಲೆಗಳ ಹೆಡೆ
ದಡ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ.

ನಡೆ — ನಡೆ — ನಡೆ
ಕಡೆದೆಬ್ಬಿಸುತ್ತಲೆ
ಮುಗಿಲಪ್ಪುವವರೆಗೂ,
ಕಡೆ — ಕಡೆ — ಕಡೆ
ಕಡೆದುಬ್ಬಿಸು ತೆರೆ
ನೊರೆಯಾಗುವವರೆಗೂ.

ಮಡು — ಮಡು — ಮಡು
ಬಡಿವಾರದ ನೊರೆ
ಕುಣಿದಾಡುವ ಸೆರಗು,
ಪಳೆ — ಪಳೆ — ಪಳೆ
ಥಳ ಥಳಿಸುವ ನೊರೆ
ಪರೆ ಕಳಚುವವರೆಗೂ.

ಸುಡು — ಸುಡು — ಸುಡು
ರವಿಯುರಿಯುತಲಿರೆ
ಅಡಿ ಮುಟ್ಟುವವರೆಗೂ,
ಬುಳು — ಬುಳು — ಬುಳು
ಕಡಲಂಚಿನ ಕಿರಿ
ಒಯ್ಯಲಿನೆದೆ ಬುರುಗು.

ಉರಿ — ಉರಿ — ಉರಿ
ಕೆನ್ನಾಲಗೆಯುರಿ
ಕಡಲಾ ಕೊನೆವರೆಗೂ,
ಅಲೆ — ಅಲೆ — ಅಲೆ
ಉರಿ ಹೊತ್ತಿರೆ
ಸಾಗರ — ಸುಡುತರಗು.

ಸಿರಿ — ಸಿರಿ — ಸಿರಿ
ಕೆಂಬಣ್ಣದ ಸಿರಿ
ಮುಗಿಲಂಚಿನವರೆಗೂ,
ಕರಿ — ಕರಿ — ಕರಿ
ಕರಿ ಸೀರೆಯ ನಿರಿ
ಇರುಳಿಳಿಯುವವರೆಗೂ.

ಧಗೆ — ಧಗೆ — ಧಗೆ
ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯು ಹೊಗೆ
ಗಾಳಿಯ ಸುಳಿ ಸೆರಗು
ಮೊಗೆ — ಮೊಗೆ — ಮೊಗೆ
ಮೊಗೆ ನೀರಿನ ಹನಿ
ಮೈ ಮುಚ್ಚುವವರೆಗೂ.

ಸಿಡಿ — ಸಿಡಿ — ಸಿಡಿ
ಸಿಡಿಲಂತಕನೊಲು
ಮುಡಿಯುರುಳುವವರೆಗೂ,
ಬಡಿ — ಬಡಿ — ಬಡಿ
ಭೋರ್ಗರೆಯುತ ನಡಿ
— ಅಡಿಗೇರಗುವವರೆಗೂ.

ಅಟವಾಡುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಂಡು

“ ಅಟದಲಿ ನಿಮಗಿರುವ ಹಿಗ್ಗು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಬ್ಬಿ
ನನ್ನನೂ ಆವರಿಸಿ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ, ನಿಮ್ಮೆಡೆಗೆ
ಕೂಡಿ ಆಡುವೆನೆನುವ ಆಸೆ ಎದೆಯನು ತಬ್ಬಿ
ಎಳತನವನೆಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಕಳೆದ ಕಾಲದ ಕಡೆಗೆ
ನೆನವು ಹರಿಸಿದೆ ಇಂದು.”

ಅದು ಹಿಂದೆ, ಬಲು ಹಿಂದೆ,
ಇನ್ನು ಎಳತನದಲ್ಲಿ, ನೆರೆಯ ಹುಡುಗಿಯ ಕೂಡ
ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಾಲೆಯನು ಆಡುತ್ತಿರೆ, ನಾನೆಂದೆ :
“ ನಿನ್ನ ಹಿಡಿದರೆ ನಾನು, ನೀನೆನ್ನ ಎದೆಗೂಡ
ಹಕ್ಕಿಯಾಗುವೆಯೇನು ? ” ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನಷ್ಟೆ ನಾಚಿ,
ಕಣ್ಣೆ ಕಣ್ಣೂಡಿಸುತ್ತ, ಎಳೆಯೊಲವ ಸವಿ ನಗೆಯ
ನಕ್ಕು, ‘ ಹೂಂ ’ ಎಂದವಳು, ನಾಲಗೆಯ ನಸು ಚಾಚಿ,
ನನ್ನನಣಕಿಸಿ ನುಸುಳಿ, ಅವಿತುಕೊಳ್ಳುವೆನೆನುತ
ಓಡಿದಳು. ಆಕೆ ಅವಿತಿಹಳೆಲ್ಲೊ, ಅದ ಕಾಣೆ !
ಎದೆಗೂಡು ಬರಿದಾಗಿ ಕೂಗುತ್ತಿದೆ ಅವಳನೇ !

ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಡಲಿನ ಮೇಲೆ !

ಕಣ್ಣೀರಿನ ಕಡಲಿನ ಮೇಲೆ

ವಿಂಚಿದೆ— ನನ್ನ ಬಾಳಿನ ಒಲವಿನಲಿ !

ದೂರ ತೋರಿದಾ ನೀಲ ಬಿಟ್ಟುಗಳ ನೀಲ ಮುಗಿಲಿನಲ್ಲಿ
ಮುಳುಗು ಸೂರ್ಯನಾ ಕೆಂಪು ಕಾಡಿಗೆಯ ಬಣ್ಣ ಮಡಿಲಿನಲ್ಲಿ
ತಾರೆ ಓರೆಯಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿರೆ, ಅಲೆಯು ಮೇಲೆ ಹೊಮ್ಮಿ
ಚಿಣ್ಣು ಚಿಣ್ಣುನೇ ದುಗುಡ ಹನಿಗಳಲಿ ಹಾರುತ್ತಿಹುದು ಚಿಮ್ಮಿ !

ನಾವು ಪಡೆದುದಿದು ; ಜೀವ ನೀಡಿದುದು ; ಸಾವು ತಂದುದಿದನೆ ?
ಕೇಳಿ ಕಾಡಿ ಯುಗ ಬಾಳ ವಿರಹದಲಿ ತಂದ ಹಸದ ಹದನೆ ?
ಗಾಳಿ ಸೆರಗಿನಲಿ ಹೋಳುವಡೆಯುತಲಿ ಮುಗಿಲು ಸಿಡಿಯುವಂತೆ
ನನ್ನ ಬಾಳಿನಲಿ ಚೆನ್ನೆ ಸಾಗಿದಳು ತಾರೆ ಮರಳುವಂತೆ !

ಹಗಲು ಬರುವುದೋ ? ಇರುಳು ಕಳೆವುದೋ ? ಆಸೆ ಉಕ್ಕ
ಲಹುದೋ ?

ಬಾಳ ತುಂಬಿರುವ ಗೋಳ ಮರೆಯುತಲಿ ನಾಳೆ ಒಕ್ಕಲಹುದೋ ?
ಚಿಂತೆ ಚಿತೆಗೆ ಬಲಿ ನಿಂತು ಉರಿಯುತ್ತಿಹ ತವಕಗೊಂಡ ಮನವ
ಶಾಂತಗೊಳಿಸಲೆಂದೆಂತು ನಡೆಸಿದರು ಕಾಣಲಿಲ್ಲ ಉಷೆಯ !

ಜೈಲಿನ್ಹಂಡಿ

ಲಾವಣಿ, ರಚನೆ: ಶನೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯೪೨. ಮೈಸೂರು

ಮಾನವ ಜನ್ಮದಾಗ್ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇಲಿ
ಏನೇನ್ಹಂಡಿ
ಜೀವನ್ನೊಳ್ಗೆ ಸಾಯೋತನ್ನ
ಗಂಡಾಗುಂಡಿ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರಂ ಸ್ವೇಷನ್ನೊಳ್ಗೆ
ಕುಳಿತೊಂಡಿ
ಬರೀತೇನೆ ಲಾವಣಿ ಒಂದು,
ಜೈಲಿನ್ಹಂಡಿ.

ಹಿಂದೆ ಎಂದೂ ಜೈಲಿನ್ಹಡ್ಗೆ
ಸುಳ್ಳಿರ್ಲಿಲ್ಲ
ಜೈಲಿನ್ಹಿನ್ನ ಹೆಂಗಂಬೋದ್
ತಿರ್ಲಿರ್ಲಿಲ್ಲ !

ಸಾವಿರೋಂಚೊನೂರ ನಲ್ಕು-
ತೆಡ್ಕೇ ಇಸ್ತಿ
ಸೆಪ್ಟೆಂಬರು ಐದ್ದೇ ತಾರೀಕ್
ಜೈಲಿಗ್ಗಂದ್ವಿ !

ಪೋಲೀಸ್ಕೋರು ಮಿಟಿಂಗಾದ್ಲೇಲ್
ನನ್ನನ್ನಿಡ್ವು

ನನ್ನೇಲ್ಲಂಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲೋರಂಗಿ
ಬೀಗಾ ಜಡ್ಡು;

ಲಾಕಪ್ಪಾಗೆ ಸೇರಿತ್ತು
ಎಡಿಂಚ್ಚಿ
ಮಾಡೋದೆಂಗಿ ಎನ್ನಿಸಿತ್ತು
ಅದ್ರಾಗ್ಗಾಸ !

ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಟಿಲಿಫೋನ್ ಗಂಟೆ
ಹೊಡ್ಡೋಲ್ಪಿತ್ತು
ಬೂಡ್ವಿನ್ನ ಕೈಯೊಳ್ಳೆ ಎದೆ
ಧಸ್ಸೆನಿತ್ತು.

ಲಾಕಪ್ಪಿಂದ ಹೊರಕ್ಕೋಡೋಕ್
ಇತ್ತೊಂದ್ವಿಂಡಿ
ಅದ್ರಿಂದೊಳ್ಳೆ ಗುಬ್ಬಿಚ್ಚೊಂದು
ಬರೋದ್ದುಂಡಿ.

ಹೊರಗ್ಗಾಳೀಲ್ ಕುಣ್ಣಾಡ್ವಿದ್ವು
ಮರ್ದೆಲ್ಲೋಳು
ನಿಮ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನನ್ನಿಲ್ಲ
ಅಯ್ಯೋ ಗೋಳು !

ಎಂಬೋ ಯೋಚ್ಚೆ ತುಂಬಿ ಬಂತು
ಮನಸ್ಸೊಳ್ಳೆ
ಕೆನ್ನೀರ್ತುಂಬ್ಬ ತಪ್ಪಣ್ಣೇನೆ
ಕಣ್ಣೆನೊಳ್ಳೆ !

ಕಣ್ಣೆನೊರ್ಳೆ ಕಾಣ್ವೆಹೋಯ್ತು
ಜೈಲಿನ್ಯಟ್ಟು

ಬಿಚ್ಚಿಹೋಯ್ತು ಒಂದ್ ಪ್ಲೇನ್‌ದಲ್ಲೆ
ಸ್ವಪ್ನದೃಷ್ಟಿ !

* * *

ಹಿಮಾಲಯ ಮಲೆ ಮೇಲೆ
ನಾಡಿನಾಡು
ಹಾರ್ತಾ ಇದೆ ಅದಮೇಲೆ
ಬಾನಿನ್ಸಮ್ಮ !

ಬಾವ್ವದ್ವಾದ ತೋಳಿತಿದೆ
ಗಂಗಾ ನದಿ
ಅದ್ದೇ ಅದು ಭಾರತದಾಗೆ
ಪಾವನ ನದಿ !

ಬಾವ್ವವನ್ನ ಹಿಡ್ಡಿದ್ದಾರೆ
ಗಾಂಧೀಯೋರು
ಎಡ್ಬಲ್ಲಲ್ಲಿ ಜವ್ವರ್ಲಾಲು
ಅಜಾದರು.

ಎಲ್ಲೂ ಕೂಗ್ತಾರ್ “ ಬೋಲೋ ಭಾರತ್
ಮಾತಾಕಿ ಜೈ ”
ಭಾರತ್ಮತೆ ಉತ್ತ ಕೊಟ್ಟು
“ ಗಾಂಧೀಕಿ ಜೈ ! ”

ಸುಂದರ ಉಷಾ ಸ್ವಪ್ನ

ಮುಗಿಲ ಹಣೆಯಲಿ ಹೊಳೆವ ಅಳಿತಾರೆಗಳು ರವಿಯು
ಹಗಲಿನಲಿ ಹುಟ್ಟುತಿರೆ ಮಾಸಿಹೋಗುವ ತೆರದಿ,
ಭಾವಗಳು, ಬಯಕೆಗಳು, ನೂರಾರು ಚಿಂತೆಗಳು,
ಕನಸು ಮನವಾವರಿಸೆ, ಒಲವ ಸುಂದರ ರವದಿ
ಮಾಯವಾಗುತ್ತಲಿಹವು. ಉರುಳಿರುವ ತಾರೆಗಳ
ಗತಿಯ ಕೇಳುವುದೇಕೆ? ಹಗಲಿನೆಳಬಿಸಿಲಿನಲಿ
ಹೊಳೆಯುತ್ತ, ಕುಣಿಯುತ್ತ, ಹುಲ್ಲರಿಕೆ ಮೇಲ್ಕುಳಿತ
ಮಂಜುಹನಿ ಮನವನೇ ಮರೆತಂತೆ ರಂಗಿನಲಿ,
ಕಳೆದ ಕಾಲದ ದುಗುಡದೇಕಾಂತಗಳ ಮರೆತು,
ಒಲವಿನಾನಂದದಲಿ, ನೀ ಬಂದು, ನನ್ನ ಉಷೆ,
ನನ್ನೊಲವನರಳಿಸಲು, ಹಿಗ್ಗಿನಲಿ ನನ್ನೆದೆಯು
ಹಿಂದೆಂದು ಕಾಣದಿಹ ಹೊಸ ಹಾಡ ಸೊಗಸ ಹಸೆ
ಹಾಸುತಿದೆ! ಇಂದಂತೆ ಮುಂದೆಯೂ ಉಳಿದೀತೆ?
ಸುಂದರ ಉಷಾ ಸ್ವಪ್ನ ಅಳಿಯದೆಯೆ ಬಾಳೀತೆ?

ಕನಸೊಂದ ಕಂಡೆ

ನಿನ್ನಿರುಳು ಕನಸೊಂದ ಕಂಡೆ. ಅತ್ತ ಕಡೆಯಲಿ,
ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ, ಕೊಂಚ ಓರೆಗೆ ತೋರುತಿರಲು ಎಳೆ
ಚಂದ್ರ, ಕಿಟಕಿಯ ಬಳಿಯೆ ಕುಳಿತೆನ್ನ ಮುಂಗಡೆಗೆ
ಕಂಬಿಗಳ ನೆರಳು ಮಲಗಿತ್ತು. ಅತ್ತಿತ್ತ ತುಸು
ಬೆಳಕು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಾವುದೋ ಕಿರುಗತೆಯ ಬೆಳೆ
ಕೂಡಿಸಿದ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಕೂಟ. ಅದು ಸರಿದು
ಯಾವುದೋ ನದೀರದಲಿ ಕುಳಿತಂತೆ. ಬೆಳಕು
ಅಗಲಿ ಕಾದು ಬೆಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಲಿ
ನನ್ನೊಲವು, ಬಲು ದಿನಕೆ ಹಿಂದೆ ನನ್ನನು ಅಗಲಿ
ಹಾರಿಹೋದವಳಿಂದು ನನ್ನ ಬಳಿ ಕುಳಿತುದಕೆ
ಮನಕಾವ ಸಂಶಯವೂ ತೋರದು ; ಅದನವಳ
ಕೇಳುವೆನು ಎಂದೆನುವ ತವಕವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ.
ನಾನವಳ ಮೊದಲ ದಿನ ಮುತ್ತಿಟ್ಟ ನೆನಪಿನಲಿ,
ನಗೆಗಾಗಿ, ನನ್ನೊಲವ ಕುರುಹೆಂದು ಕೊಟ್ಟ ಕಿರು.
ಕನ್ನಡಿಯಲಿಬ್ಬರೂ ಚಂದ್ರಬಿಂಬವ ಕಂಡು
ಒಬ್ಬರೊಬ್ಬರ ನೋಡಿ, ಮೋಡಿಯಾ ಗುಂಗಿನಲಿ,
ವೀಳೆಯವ ಮೆದ್ದೊಡನೆ ಸೊಕ್ಕಿ, ತಲೆ, ಎರಡು ಚಣ
ಹಂಗುಗಳ ಮರೆತು, ಹಾಯಿಯಲಿ ಹರಿದಾಡುವೊಲು
ಹರಿದೆವು. ಚಂದ್ರಬಿಂಬ ಕನ್ನಡಿಯ ಕಟ್ಟಿನಲಿ
ಸವಿಗಟ್ಟಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ನನ್ನವಳ ಕಂಗಳಲಿ
ಹಿಗ್ಗಿತ್ತೊ ಏನೊ ಅದ ಕಾಣೆ, ಎಂತೋ ಏನೋ
ಮನಸು ಮಿಡುಕಿನಲಿ ಮಾಧುರ್ಯ ವಿಳಸಿಕೊಂಡದ
ಸವಿದಿತ್ತು.

ಒಂದೆ ಚಣ! ಕನ್ನಡಿಯು ಕೈಚಾರಿ
 ನೂರು ಚೂರಾಗೊಡೆದು, ಸಿಡಿದು, ಪುಡಿಯಾಗಲ್ಲಿ
 ಸುತ್ತೆಲ್ಲ ಕೋರೈಸಿ ಬಿತ್ತು. ಒಂದೊಂದು ಅಣು
 ಗಾಜಿನಲಿ ಒಂದೊಂದು ಚಂದ್ರಬಿಂಬ ತೋರಿತು ;
 ಚಕಮಕಿಯ ಕಲ್ಲಿನಿಂ ಕಿಡಿ ನೂರು ಹಾರಿದೊಲು
 ಚಂದ್ರ ತನ್ನಾಟೋಪದಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಮಿಣುಕು ಕಿಡಿ
 ಎನುವಂತೆ ಬೆಳಗಿದುವು ; ನೂರು ಕತ್ತಿಯ ಹೊಳಪು
 ಒಮ್ಮೆಗೇ ಚಕಚಕಿಸಿ ಕಣ್ಗೆ ಕಂಗಾಲತೆಯ
 ತರುವಂತೆ, ನದಿಯ ಅಲೆಗಳ ನೂರು ಏರಿನಲಿ
 ಶಶಿಗಿರಣ ಮಿಂಚಾಯ್ತು ! ಕನ್ನಡಿಯು ಒಡೆದಿರಲು
 ಹೃದಯವೇ ಬಿರಿದಂತೆ ನನಗಾಯ್ತು ! ಅದನರಿತೊ
 ಏನೋ, ಅಂತು, ಜತೆಗಾತಿ ನಸುನಕ್ಕು, ತುಟಿಯ
 ಓರಯಿಸಿ ಸಂತವಿಸೆ ಪೇಳಿದಳು — “ ನಿಮ್ಮೊಲವ
 ಕುರುಹು ಈ ಕನ್ನಡಿ. ಅದು ಒಡೆದು ಚೂರಾಯ್ತು !
 ಆದರದು ಒಂದಲ್ಲ, ನೂರು ಬಿಂಬಗಳ ನೆಲೆ !
 ಅಂತೆ ನಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕೆಲವು ದಿನ ಬಿಟ್ಟಿರಲು,
 ಹೃದಯವೇ ವಿರಹದಲಿ ಸಿಡಿದು ನೂರಾಗಿರಲು,
 ನೂರು ಬಗೆಯಲಿ, ನೂರು ಹಾಡುಗಳ ರೂಪದಲಿ,
 ನನ್ನ ಪ್ರತೀಕವನು ರೂಪಿಸಿದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು
 ಬಿಟ್ಟಂತ ಸೋಗಿನಲಿ, ನಾನೆ ನಿಮ್ಮವಳಾದೆ !
 ಒಂದು ನಾನಾದವಳು, ನೂರು ನಾದದ ನೆಲೆಯ
 ಸ್ಥಾಯಿಯಲಿ ಉಳಿವಾದೆ. ನಾನು ನಿಮ್ಮೊಲವಹುದು
 ಹೆಣ್ಣಿನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ! ” — ಅವಳ ಮಾತಿಗೆ ನಾನು
 ಮರುಳಾದೆ ; ಆದರೂ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿದೆನು :
 “ ಇನ್ನು ನಾ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಾರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ.
 ಯುಗ ಕಳೆವವರೆಗೆನ್ನ ಜಮೀನುಗಳಿಗೆ ಇರಬೇಕು,
 ಇಲ್ಲದಿರೆ ಬಾಳ್ವೆಯಿದು ಸಾವಿಗಿಂತಲು ಕೀಳು.”

ಅದ ಕೇಳಿ, ಮುಸಿ ಮುಸಿದು ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದಳವಳು.
 “ ನಿನ್ನೊಲವ ಮಿತಿಯೇನು ಒಂದೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಾಕೆ ?
 ಅದರ ಮಿತಿ ಜಗದ ಮಿತಿ, ಕಲ್ಪನೆಯ ಮಿತಿಯನೂ
 ಮೀರಿ ಅದರಾಡಳಿತ ; ಅಂತಹಾ ಒಲವಿನಲಿ
 ಜಗದೆಲ್ಲವನು ಬಾಚಿ ತಬ್ಬಿ ತನ್ನೊಳಗಿಡುವ
 ಶಕ್ತಿಯಿದೆ. ಅದು ಮರೆತು, ಯಾವುದೋ ಅರೆಗನಸು
 ಮರೆಯಾಗೆ, ಅದಕ್ಕೂರಿತು ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಕುಳ್ಳಿಹರೆ
 ಆಯಿತೇ ? ನಾನು ಬಗೆ ಬಗೆ ರೂಪ ಧರಿಸುವೆನು,
 ಬಗೆ ಬಗೆಯ ರೀತಿಯಲಿ ಬಂದೇನು, ಹೋದೇನು !
 ವಿಧ ವಿಧದ ಸೃಷ್ಟಿಯನು ಕಲ್ಪಿಸುವೆ-ಕೊಂದೇನು !
 ನನಗೆ ಯಾವ ಬಗೆ ಬಂಧನದ ತೊಡಕೂ ಇಲ್ಲ.
 ಅದಕಾಗಿ ಹಿಂದೊಂದು ಹೆಣ್ಣಿನಾಕೃತಿ ಧರಿಸಿ
 ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ಬಂದೆನ್ನ ಮೋಡಿಯನು ಹಾಕಿದ್ದೆ ;
 ಆ ಗುಂಗಿನಲಿ ನೀವು ಗೀತಗಳ ಹಾಡಿದಿರಿ.
 ಇಂದು ವಿರಹದ ರೂಪ ತಾಳಿಬಂದೆನು ; ಮುಂದೆ
 ಬೇರೊಂದು ಬಿಂಬ ಪಡೆದು ಬಂದೇನು, ಬಳಿಯಲಿ
 ನಿಂದೇನು.”

ಒಂದು ಗಳಿಗೆಯಲವಳು ಮಾಯವಾದಳು.
 ಪಕ್ಕದಲಿ ಬೊಗಸೆಗಣ್ಣಿನ ಚೆಲುವೆ, ಹೊಸ ಹರಯ
 ಕೊಟ್ಟ ಅಚ್ಚರಿಯ ಬಿಚ್ಚುಗಣ್ಣವಳು, ಪಿಳಿ ಪಿಳಿ
 ನನ್ನನೇ ದಿಟ್ಟಿಸುತ್ತ ನಗುತಿರಲು, ಯಾರಿವಳು
 ಎಂದುಕೊಂಡೆನು ಮನದಿ. “ ಹೆಣ್ಣಿನದ ಪ್ರತೀಕ,
 ಒಲವು ಪಡೆಯುವ ನೂರು ರೂಪದಲೊಂದು —
 ನಾನಿಂದು ಈ ರೂಪಮಾಂತು ನಿಂದೆ ” — ಕಂಗಳು
 ನಕ್ಕುವಾಕೆಯವು ; ಮನ ನಕ್ಕಿತು ; ನೀರು ನಕ್ಕಂತಾಯ್ತು ;
 ಜೀವ ನಗೆಯಿಂದ ತುಂಬಿದಂತಾಯ್ತು ; ಕಾವ್ಯ
 ಉಕ್ಕಿ ಹರಿದಂತಾಯ್ತು. ಲಹರಿಲಹರಿಗಳಲ್ಲಿ,

ಚಂದ್ರ ಚೂರಾದ ಅಲೆಗಳಮೃತವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ
ನನ್ನೆಲ್ಲ ಕನಸುಗಳೂ ಕುಣಿದುವು. ಕೆಳಗುರುಳಿ
ಚೂರಾದ ಕನ್ನಡಿಯ ನೂರುಗಳಲೂ ನೂರು
ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ಚಿತ್ರ ಜತೆ ಕಂಡುವು. ಉಮ್ಮಳಿಸಿ
ಭಾವ ಬಿಚ್ಚಿತು. ಕನಸು ಒಡೆಯಿತು. ಕಣ್ಣು
ಬೆಚ್ಚಿ ಜಗಕಿಳಿಯಿತು. ಆಕಾಶವನು ಹರಿದು
ಅದರಿಂದ ಇಣುಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಬಾಲರವಿ !

ಉಷಾ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಾಲೆ, ಮೈಸೂರು

ಈ ವರೆಗೆ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳು

ರಕ್ತತರ್ಪಣ	ತ. ರಾ. ಸು.	೧	೮	೦
ಪಯಣದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ	ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ	೧	೧೨	೦
ಕಣ್ಣೀರು	ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ	೧	೧೨	೦
ಅಸ್ಥಿಪಂಜರ	ಅರ್ಚಿಕ ವೆಂಕಟೇಶ	೩	೦	೦
ನಾಲ್ಕನೆಯ ಮನೆ	ಎಂ. ನರೇಂದ್ರಬಾಬು	೨	೦	೦
ಕನಸಿನ ಮನೆ	ವಿ. ಎಂ. ಇನಾಂದಾರ	೩	೦	೦
ಶಂಖವಾದ್ಯ	ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ	೧	೧೨	೦
ತತ್ವ ಜೀವಿ	ಎನ್. ಸೂರಪ್ಪ	೧	೧೨	೦

ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ

ಹೇಮಾವತಿ ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಯ್ಯಂಗಾಥ

ಬಿಡಿಮುದ್ರಣಗಳು

ಮೂರಾಒಟ್ಟಿ ಕಾದಂಬರಿ	ವಿ. ಎಂ. ಇನಾಂದಾರ	೩	೧೫	೦
ಅಗ್ನಿಕನೈ (ಎರಡನೇ ಆವೃತ್ತಿ)	ಅ. ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ	೨	೦	೦
ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು				
ವಿಮರ್ಶೆಗ್ರಂಥ	ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ	೨	೦	೦
ಉಷಾ ಸ್ಪಷ್ಟ	”			
ಗೀತಗಳ ಸಂಗ್ರಹ		೧	೦	೦

ಮುದ್ರಣ ಹವಳ

ಪ್ರಬಂಧಗಳ ಸಂಗ್ರಹ (ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ) ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬರಹಗಾರರಿಂದ

ಬಿಡಿಮುದ್ರಣಗಳು ಚಂದಾದಾರರಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಲು ಖೆಲೆಗೆ ದೊರೆಯುವುವು.

ಅಂಚೆ ವೆಚ್ಚ ಪ್ರತ್ಯೇಕ.

ಎಸ್. ಅನಂತನಾರಾಯಣ ಅವರ ಕೃತಿಗಳು

೧. ಅಧುನಿಕ ಚೀನಾ

೨. ದತ್ತಾ [ಶರತ್ಕಾದಂಬರಿ]

೩. ನಿಷ್ಕೃತಿ ["]

೪. ಸ್ವಾಮಿ ["]

೫. ಪಯಣದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
[ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾದಂಬರಿ]

೬. ಮುರುಕು ಮಂಟಪ

[ಸ್ವತಂತ್ರ ಕಾದಂಬರಿ]

೭. ಬಾಡದ ಹೂವು

[ಗೀತಗಳ ಸಂಕಲನ]

೮. ಉಷಾ ಸ್ವಪ್ನ ["]

೯. ಬೆಳುದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ
[ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು]

೧೦. ಕಾರಂತರ ಕಾದಂಬರಿಗಳು

—== ಬ ರ ಲಿ ನೆ ==—

ಅಲದ ಹೂವು

[ಕಾಲೇಜು ಗೆಳೆತನದ ಕಾದಂಬರಿ]

ಜಯಂತಿ [ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ]

ನೈಥಿ [ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು]

ಮುತ್ತು-ಹವಳ

[ಸಂಪಾದಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು]

ಚಿಲ್ಡ್ರನ್ [ಗಾರ್ಕಿಯ ಕತೆಗಳು]

ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ [ನಾಟಕ]

